

Škola

František Bardy

*Nestojíš na pilieroch katedrál,
no jak ťa nemať v úcte, škola!
Však prijala si každého
a mnohým druhou matkou bola.*

*Kto by spočíval kídle tých,
čo bránu tvoju opúšťali?
Z nej mladé kridla rozpriahli
a vzosne na cestu sa dali.*

*Za šťastím svojim do sveta,
za láskou, prácou, jestvovaním
opäť z brán tvojich vylieta
ďalší huf a ty clivieš za nim.*

*Každému povieš: Skoro príd!
Príd zasa, vráť sa, dôjdi znova!
Veď rozpomienky na mladosť
kto z vás by nemiloval?*

*Nevrav, že si sa polepšil,
že život má len kladné stránky...
Zas skloním hlavu nad tebou
a pozriem sa ti do písanky.*

*A vtedy aspoň v spomienkach
i chvíle mladosti sa vrátia
a ja jedného po druhom
pritúlim vďačne do objatia.*

Slovo riaditeľky školy

Každé jubileum, aj to 75 – ročné, je jedinečnou príležitosťou k nahliadnutu do minulosti, pozastaveniu sa nad súčasnosťou a zamyslením sa do budúcnosti. Zastavme sa na chvíľu a všimnime si v tomto prúde času našu oslávenkyňu – hlavnú budovu školy v Liptovskej Tepličke.

Doterajšie kalendárium tejto budovy je ohraničené rokmi 1933 – 2008. V období, kedy naši predkovia žili v totálnej izolácii, neuveriteľnej materiálnej chudobe a zaostalosti, postavili vlastnými rukami na vtedajšiu dobu modernú budovu, v ktorej sa začal proces, keď z prostého ľudu vzišlo množstvo osobností, vynikajúcich odborníkov, slávnych rodákov, či jednoducho dobrých ľudí a vzorných rodičov.

Za obdobie 75 rokov škola prešla mnohými zmenami v organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré boli determinované politickým vývojom v našej krajine, ale svedomitá, zodpovedná a cielavedomá práca všet-

kých, ktorí sa podieľali a podieľajú na výchove a vzdelaní vytvorila krásne dielo – modernú školu s vysokým kreditom.

Škola na briežku pri kostole žije osudmi svojich terajších aj bývalých žiakov, učiteľov, rodičov. Tých, ktorí ostali žiť v Liptovskej Tepličke, aj tých, ktorých osud zavial do rôznych kútov sveta a obec z rôznych príčin skôr, či neskôr opustili. Avšak nikdy na svoju školu, svoje pôsobisko, nezabudli, nezanevreli. S láskou si na ňu spomínajú a pri rôznych príležitostiach sa do nej vracajú. Neopakovateľné sú úžasné stretnutia žiakov v škole po mnohých rokoch, keď absolventi vyhľadávajú svojich rovesníkov a bývalých učiteľov, aby sa mohli pochváliť svojimi študijnými či pracovnými úspechmi, alebo novými prírastkami do rodiny. Zároveň poskladané čriepky z oných školských čias porovnávajú s terajšou skutočnosťou, vývojom školy. Ako sa zmenila, čo nové pribudlo, ako sa učí teraz.

Skláňam sa v obdive a úcte pred všetkými bývalými riaditeľmi, učiteľmi, zamestnancami a žiakmi, ktorým v každej dobe záležalo na jej rozvoji a šťastí teplických žiakov, ktorí pozdvihli vzdelanostnú úroveň teplickej komunity. Mnohí z nich už nie sú medzi nami, venujme im tichú spomienku. Tým žijúcim a terajším patrí úprimné poďakovanie za poctivú prácu, za česť, ktorú ste robili a robíte našej škole.

Zaželajme našej škole pri tejto príležitosti nevyčerpatelný zdroj lásky, dobra a múdrosti, kreatívne myšlienky, dobrých pedagógov a zamestnancov a hlavne veľa šikovných, vzdelaniachťivých žiakov, aby mohla aj v ďalších desaťročiach odovzdávať najcennejšie a najpotrebnejšie bohatstvo: hlboké a trvalé vedomosti. Aby viedla všetkých, ktorí prekročia jej prah a zasadnú do jej lavíc k tomu, aby vedeli rozoznať dobré od zlého, aby bol každý z nich v živote užitočný, nehladiac na svoj materiálny prospech.

A ty, školská budova, starni tak, ako starnú katedrály!

Mgr. Valéria Černožorská,
riaditeľka školy

Príhovor starostu obce

Pri príležitosti 75.výročia uvedenia do života hornej budovy základnej školy sa skláňam v hlbokej úcte pred všetkými tými, ktorí sa organizačne o jej realizáciu v spomínaných rokoch postarali. Nemená úcta patrí aj našim predkom, ktorí túto budovu svojpomocne materiálovo-technicky zabezpečovali a brigádnicke postavili.

Oceňujem nesmiernu zanietenosť a obetavosť všetkých týchto ľudí, ktorí stáli pri jej zrode. Na vtedajšie podmienky vytvorili obdivuhodné dielo pre potreby vzdelanosti vtedajšej generácie.

Vyjadrujem uznanie všetkým riaditeľom a učiteľom bez ohľadu na to, v ktorom období školu viedli, alebo zabezpečovali vyučovací proces. Každá doba má aj bude mať svoje nemenné špecifiká.

Za 75 rokov prešli učebňami tejto budovy desiatky obetavých pedagógov a k vzdelaniu vnímavých žiakov, ktorí spolu písali hlbokú históriu. Ich odmenou je veľa teplických osobností, podľa niektorých sú pomenované aj naše ulice a sme na nich právom hrdí!

Aj v súčasnej dobe sa darí naplňovať vzdelanostnú úroveň našich žiakov, aj keď nie v dostatočne zabezpečených priestorových podmienkach, ktoré si vyžaduje súčasná doba. O to viac ma tešia úspechy a výsledky našich žiakov, ktoré dosahujú na okresných, či regionálnych súťažiach. Svoju významnú rolu zohrali aj na medzinárodnom poli a prezentáciou svojej činnosti pred komisiami „Dedina roka 2007“ a „Európska cena obnovy dediny 2008“ sa podieľali na dosiahnutom úspechu našej obce.

75 rokov môže byť históriou a medzníkom.

Skutočným medzníkom, pri ktorom sa treba zastaviť, obzrieť sa za minulosťou, no predovšetkým odhodlane pozrieť vpred na nové smelé ciele a predsavzatia.

Do ich realizácie prajem všetkým tým, ktorí ich budú zabezpečovať, pevné zdravie, mnoho elánu a veľa šťastia. A nezabúdať aj naďalej udržiavať dosiahnuté vzdelanostné hodnoty.

Pevne verím, že i v budúcnosti sa budeme spoločne tešiť z dosiahnutých úspechov našej školy a našich žiakov.

v Liptovskej Tepličke, 16.9.2008

Jozef Mezovský
starosta obce

História

75.VÝROČIE otvorenia hlavnej budovy školy

Prvá dostupná zmienka o našej obci je z roku 1634.

Najstaršie písomné dáta, ktoré máme, sú o postavení prvého pôvodného dreveného kostola z roku 1706 (stál na rázcestí v strede obce) a dostavbe tunajšieho kostola v roku 1759.

Prvý údaj o miestnej konfesionalnej škole, ktorá bola postavená z dreva, je z roku 1766. Domievame sa, že stála na mieste tunajšej školy. V tom čase tu bol učiteľom – kantorom Ondrej Kramarčík. Skončil filozofiu a býval na obecnom úrade. Poznáme aj jeho ročný dôchodok.

Ďalšie údaje o miestnej ľudovej škole, ktorá bola vybudovaná v našej obci v roku 1782, sme získali zo Štátneho archívu v Bytči (pozri fotokópiu). Bola to murovaná školská budova. Pozostávala s dvoch obývacích izieb, jednej komory, troch maštali a drevárne. Školské deti mali miestnosť, o ktorú sa staral učiteľ

– kantor. V škole boli dlhé lavice, stôl, pec a tabuľa. Jedna sa o tzv. „starú“ budovu školy, ktorú využívame dodnes.

Podľa záznamoch sa do roku 1880 vyučovalo po slovensky, v rokoch 1880 – 1918 po maďarsky.

Okolo roku 1930 sa začali robiť prípravy na stavbu novej školy, pretože dovtedajšia budova už nevyhovovala kapacitne počtu školopovinných detí. Veď okrem nej sa vyučovalo i v súkromných domoch u Matejkova od Čapa (pod školou), u Kostolníka a u Muchu od Kubiny (na mieste zdravotného strediska a oproti nemu).

Konečne bolo školskou stolicou rozhodnuté, že sa postaví nová budova, v ktorej budú 3 triedy a 3 byty pre učiteľov.

Základný kameň bol posvätený a položený na deň odpustu 24. júna 1932. Vysvätil ho dekan z Liptovského Hrádku František Dula.

Výstavba školy, ktorou bol poverený staviteľ Uhlár z Ružomberku, pokračovala veľmi rýchlo. Zo spomienok pamätníkov (Smrečiny č. 3 z 28. 6. 1993) vieme, že ľudia sa zapájali do výstavby školy ako mohli a väčšinu prác vykonávali svojpomocne. Každá rodina musela niečím prispieť, alebo ináč pomôcť. Všetko

generácie. Tento vchod bol však „súkromný“ – pre učiteľov (viedol totiž aj k ich bytom), žiaci vchádzali vchodom zo školského dvora.

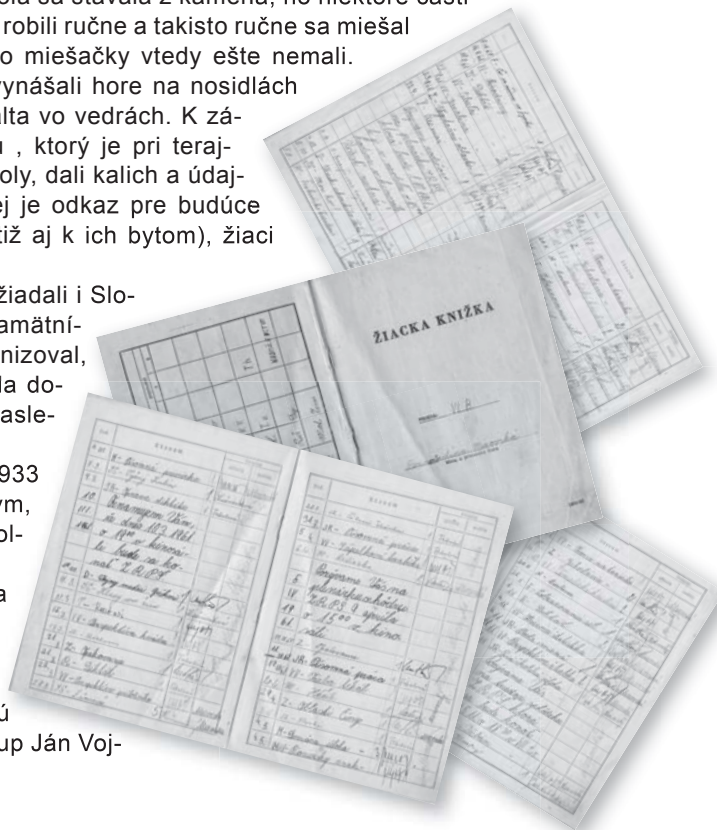
Na výstavbu školy sa taktiež zbierali peniaze a o finančnú pomoc požiadali i Slovákov žijúcich v Amerike. Významnú úlohu pri tom podľa spomienok pamätníkov zohrali vtedajší miestny kňaz Ján Kočiš, ktorý stavebné práce organizoval, a prelát Andrej Hlinka. Aj vďaka tejto finančnej pomoci mohla byť škola dostavaná za taký krátky čas, že vyučovanie v nej sa mohlo začať už v nasledujúcom roku.

Piatok 1. septembra 1933 sa stáva pre nás pamätným, lebo v ten deň sa začal školský rok v novej budove.

Slávnostná posviacka školy sa konala 19. septembra 1933. V ten deň bola v obci i birmovka. Po nej vencami ozdobenú školu vysvätil spišský biskup Ján Voj-

sa robilo ručne, dospelí mali povinnosť odrobiť určitý počet dní, aby sa ich deti mohli učiť v škole zadarmo. Tí, ktorí mali vovy, kravy alebo kone, vozili drevo, z lúk a z hôr dovážali skaly a všetko, čo bolo potrebné. Tí, ktorí nemali dobytok, pomáhali murárom, tesárom a ostatným remeselníkom. Škola sa stavala z kameňa, no niektoré časti aj z tehál, ktoré sa robili ručne a takisto ručne sa miešal betón i malta, lebo miešačky vtedy ešte nemali. Skaly a tehly sa vynášali hore na nosidlách (noselniciach), malta vo vedrách. K základnému kameňu, ktorý je pri terajšom vchode do školy, dali kalich a údajne i fľašu, v ktorej je odkaz pre budúce

tašák. Pri tejto príležitosti navštívil školu tiež prelát Andrej Hlinka.

A hoci od spomínaných udalostí sa prehnalo ponad túto budovu už 75 rokov, zostal do dnešných dní pri jej pomenovaní atribút nová.

Začiatok výstavby školy v r. 1932

Vážení čitatelia!

Na ďalších stranách pri-nášame zoznam správcov a riaditeľov školy aj ich zástupcov od roku 1933. Pretože školské kroniky uvádzajú i staršie údaje, zahrnuli sme do zoznamu aj známe mená učiteľov, ktorí tu pôsobili ešte pred otvorením súčasnej budovy školy a uverejňujeme i niektoré zaujímavé informácie o našej škole, ktoré sme z nich vybrali.

Mgr. František Bardy

Najstarší známi učitelia a prehľad správcov školy, riaditeľov školy a ich zástupcov

1766	Andrej Kramarčík – prvý známy učiteľ a kantor
1823	Emerich Rokitai
1834 – 1889	Michal Zuskin
1889 – 1896	Turek
1896 – 1899	Karol Fukas
1898 – 1918	Anton Podhorsky
1902 – 1903	Jozef Loydl
1904 – 1911	Anna Kabinová
1912 – 1915	Emília Grofová
1915 – 1916	Andrej Borodáč – miestny farár
1916 – 1922	Jozefína Sokolová
1920 – 1928	Michal Orolín - správca školy
1923 – 1925	Johanna Jurcová
1925 – 1928	Kamila Tholtová
1928 – 1930	Ján Zeman – správca školy
1929 – 1930	Vojtech Rokfalussy
1929 – 1933	František Zalibera – správca školy od roku 1930

V novej školskej budove od roku 1930 vyučovali školské sestry rádu sv. Františka.

1933 – 1945	Miloslava Valachová – správkyňa školy
1945 – 1950	František Zalibera – riaditeľ školy
1950 – 1952	Branislav Piroh – riaditeľ národnej školy
1950 – 1953	Juraj Pollak – riaditeľ strednej školy

V roku 1952 došlo k zlúčeniu národnej a strednej školy a riaditeľom bol Juraj Pollak.

Riaditelia školy:

1953 – 1954	Paľo Suláni
1954 – 1955	Bohumil Gejdoš
1955 – 1957	Ladislav Mláka
1957 – 1958	Jozef Majerčák
1958 – 1960	Matej Štepita
1960 – 1968	Ondrej Piovár
1968 – 1970	Vasil Hrinko
1970 – 1971	Kornel Jurčo
1971 – 1978	Miroslav Repka

Zástupcovia riaditeľov školy:

Vladimír Šolota
 Juraj Matúš
 Mikuláš Ferianc
 Bohumil Gejdoš
 Martin Žiak
 Gustáv Seemann
 Gustáv Seemann
 Ondej Piovár
 Juraj Matúš
 Juraj Matúš
 Juraj Matúš
 Ladislav Belica
 Milan Hurčala

1978 – 1991 František Bardy

Milan Hurčala
 Ľubica Revajová
 Jaroslav Švorc
 Oľga Feriančeková
 Gabriela Smolárová
 Peter Zbell

1991 – 2002 Bernardína Bardyová

Daniela Hurajtová
 Valéria Černohorská

Od 1. 7. 2002 Valéria Černohorská

Eva Durajová

**Vypísali: Ing. Viera Knappová
 a Zuzana Dunajská**

Čo odvíal čas ...

- 1766 – prvý údaj o miestnej konfesionalnej škole i o prvom známom učiteľovi a kantorovi
- 1782 – otvorenie murovanej školy vybudovanej z kameňa
- 1823 – pri mene ďalšieho učiteľa Emericha Rokitaiho sa uvádza, že obec mala vtedy vyše 1200 obyvateľov a 90 školopovinných detí. Učilo sa prevažne len v zimných mesiacoch
- od r. 1834 tu bol 55 rokov učiteľom miestny rodák Michal Zuskin. Zomrel 22. decembra 1899. Pochovaný je za kostolom
- počas 1. svetovej vojny bola škola každý rok na istý čas zatvorená kvôli nákazlivým chorobám (týfus, kiahne, šarlach)
- Školským rokom 1928/29 sa začala na celom Slovensku povinná osemročná školská dochádzka , dovtedy bola väčšinou šesťročná.
- 1. septembra 1933 – otvorenie novej budove školy. Na prízemí boli štyri učebne. Na poschodí boli 2 byty pre ženatých a 1 byt pre slobodného učiteľa. Keďže v škole ako učiteľky začali pôsobiť školské sestry rádu sv. Františka, boli byty pre ne prispôsobené. V dnešnej počítačovej učebni bola kaplnka, vedľajšie dve triedy neboli predelené a bola tam zriadená „sieň pre slávnosti“. Žiaci sa vyučovali len na prízemí. V triedach boli veľké počty žiakov, napr. v III. triede 80 a vo IV. triede dokonca 84 žiakov. Na školskom dvore boli zriadené tri záhradky (ovocná, zeleninová a okrasná) a medzi kostolom a školou bol pekný park.
- v r. 1934 sú uvedení prví žiaci, ktorí už vtedy študovali na vyšších školách mimo našej obce, a to na Gymnázium v Levoči. Boli to: Štefan Nahalka Michalica a Štefan Garaj (5. ročník), Štefan Janík (2. ročník)
- prezúvanie žiactva sa zaviedlo 1. septembra 1936
- počas SNP sídlil v škole štáb partizánskej brigády Jánošík
- V lete 1947 prechádzali okolo obce banderovci. Vojsko, ktoré ich prenasledovalo, bolo ubytované v školských budovách.

- r. 1948 dostala škola poukaz na nákup prvého písacieho stroja
- 15. apríla 1950 bola v obci zriadená materská škola
- 24. októbra 1950 bol v škole pridelený rádioprijímač
- v r. 1952 vyšlo 5 čísel školského časopisu HOL'A, žiaľ, nezachovalo sa z neho ani jedno číslo.
- 1952 – zlúčenie národnej a strednej školy, vznik osemročnej strednej školy (OSS)
- v septembri a októbri 1960 bol do školskej budovy zavedený vodovod
- 22. novembra 1961 bol škole pridelený televízor „Kriváň“
- v šk. roku 1969/70 boli nadviazané družobné styky so školou v Dolní Čermné, okres Ústí nad Orlicí. Táto družba škôl trvá dodnes.
- v r. 1979 bola ukončená prístavba sociálnych zariadení k budove školy
- 10. septembra 1979 otvorenie budovy MŠ
- v r. 1980 bol zavedený vodovod do dolnej budovy školy
- 8. septembra 1992 bola otvorená školská jedáleň s kapacitou 80 miest
- v decembri 1992 vyšlo prvé číslo nášho školského časopisu SMREČINY.
- V r. 1995 vstupuje naša škola ako štvrtá do celoslovenskej organizácie združenia škôl s rozšírením vyučovaním regionálnej výchovy a ľudovej kultúry.
- 1998 – založenie detskej organizácie FÉNIX
- február 2002 – otvorenie počítačovej učebne

- júl 2002 – vznik ZŠ s MŠ Liptovská Teplička ako samostatného právneho subjektu, ktorého zriaďovateľom sa stala obec
- 9. – 14. októbra 2003 na kontaktnom seminári vo Viedni (Taliansko) začiatok projektu SOCRATES – COMENIUS zameraného na medzinárodnú spoluprácu v oblasti vyučovania anglického jazyka a regionálnych prvkov vo výchove, vyučovaní i v mimoškolskej činnosti so školami v Nemecku, Poľsku, Taliansku a Veľkej Británii.
- január 2004 – ukončenie rozsiahlej rekonštrukcie starej budovy školy
- december 2005 – plynofikácia hlavnej budovy školy (budova MŠ a dolná budova boli plynofikované už skôr)
- 3. - 7. marec 2008 – výmena okien a vchodových dverí za plastové v hornej budove školy
- v školskom roku 2007/2008 bolo v ZŠ 16 tried s 337 žiakmi (z toho 105 Rómov), vyučovalo ich 20 učiteľov vrátane vedenia školy

Z kroník vybral František Bardy

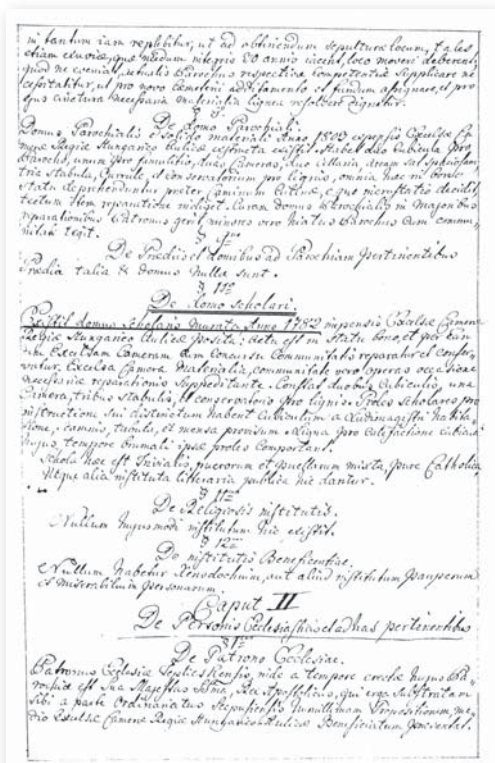
O farskej budove

Existuje budova fary, ktorá je postavená z pevného materiálu v roku 1803 na náklady vázenej „Camery,, (štátnej oblastnej pokladnice), a uhorského kráľovstva. (Asi teraz finančný úrad). Má 2 obývacie izby pre farára, jednu pre domáciach, dve komory, dve pivnice, tri maštale, šopu a dreváreň. Všetko toto sa nachádza nateraz v dobrom stave, okrem komína kuchyne, z ktorého odpadáva murivo a tiež strecha potrebuje opravu.

O väčšie opravy farskej budovy sa stará Patrón, menšie obstaráva miestny farár s občanmi.

O školskej budove

Existuje murovaná školská budova postavená v roku 1782 nákladom vázenej „Camery,, uhorského kráľovstva. Súčasne je v dobrom stave, opravovaná a udržiavaná za pomoci občanov váženou Camerou uhorského kráľovstva. Pozostáva z dvoch obývacích izieb, jednej komory, troch maštali a drevárne. Školské deti svojho dištriktu majú miestnosť, o ktorú sa stará organizácia. Sú v nej lavice (?), pec, tabuľa a stôl. Drevo na vykurovanie miestnosti v zimnom čase nosia samé deti. Do školy sa dochádza, spoločná pre chlapcov i dievčatá, čisto katolícka. Iné obecné školské ustanovizne nie sú.

Xerokópia zo Štátneho archívu v Bytči z Fondy Liptovská župa I., Kanonická vizitácia fary v Liptovskej Tepličke, I. č. 963, k 681, r.1825, v ktorej je údaj o postavení školy ...

... preklad z latinčiny od vdp. Marcela Martink

Môj pohľad do minulosti

Kánonická vizitácia z roku 1825 zaznamenáva rok zriadenia miestnej školy. Existuje tu budova školy postavená roku 1782. Z latinského originálu „Domus Scholaris murata“ vyplýva, že ide už o murovanú budovu.

V kronike školy, na konci školského roku 1928/29 je uvedená zaujímavá informácia. Súvisí s vysadením stromčekov okolo existujúcej školy, ale predovšetkým „na konci dediny pri starom cintoríne, kde mala byť v najbližšom čase postavená nová škola.“

Potreba novej školskej budovy sa javila akútnou. Predĺžila sa dochádzka do školy, automaticky sa počet žiakov zvýšil, museli prísť noví učitelia. V povojnovom období sa rodí viac detí, a to všetko núti reálne sa zaoberať stavbou novej školy. Dôležité a dobré je to, že existuje nahlas vyslovená myšlienka stavať školu.

Z jari roku 1932 prišlo na avizovanú stavbu novej školy. Na deň odpustovej slávnosti Narodenia svätého Jána Krstiteľa bol posvätený a položený základný kameň novej školy. Obrad vykonal František Dula, dekan z Liptovského Hrádku.

Kňaza Jána Kočiša po návrate do Liptovskej Tepličky čakala veľká výzva začať a pokračovať v stavebných prácach od základu na budove novej školy.

Školský rok 1932/1933 bol posledným rokom, v ktorom sa učilo iba v jednej školskej budove.

Po neúnavných snahách a niekoľko rokov trvajúcich pripravách a obetavej práci sa postavila nová škola. Stavbu realizovala firma Uhlár z Ružomberka. Tridsiate roky, ich prvé tri roky, až do septembra 1933 boli maximálne pracovné. V novostavbe mali byť podľa projektu tri triedy a tri učiteľské byty. K dvom existujúcim triedam pribudli tri nové, pretože počet detí vyžadoval prinaajmenšom už piatu triedu s možnosťou zriadenia ďalších potrebných tried.

Existujúcej budove školy sa po postavení novej dostáva pomenovania – stará škola – používaného a platného až do dnešného dňa. Miestny kňaz Ján Kočiš, pozval do svojej farnosti a do novej školy vyučovať školské sestry sv. Františka, ktoré prišli do Liptovskej Tepličky z Ružomberka vo štvrtok 31. augusta 1933. Po slávnostiach – privítaní rehoľných sestier, birmovke a posviacke školy – v septembri nového školského roku 1933/34, pokračovalo všetko nerušene vo vyučovaní.

Februárovými udalosťami z roku 1948 bola istým spôsobom zavŕšená zmena, postupne sa formujúca od skončenia 2. svetovej vojny, ktorá zároveň znamenala začiatok naplňovania zmien tohto obdobia za krátko obzvlášť radikálne (rok 1950) a na dlhý čas v spoločnosti (do roku 1989). Udalosti sa postupne prejavili aj v školách.

Dňa 21. apríla 1948 Ústavodarne Národné zhromaždenie odhlasovalo zákon č. 95/1948 o jednotnej štátnej škole s platnosťou od 1. septembra 1948. Tento ďalej zaväzoval zriadiť strednú školu všade tam, kde trojročný priemer žiakov najvyšších roční-

kov dosahuje číslo 100 zo žiakov, ktorí chodia do Národnej školy. Toto sa dotýkalo aj Liptovskej Tepličky. Mesiac pred koncom školského roku 1951/52 boli Národná škola a Stredná škola zlúčené. Za podmienok určených školským zákonom, začína 1. septembra 1948 nový školský rok 1948/49 aj na Národnej škole, premenovanej niekdajšej ľudovej škole.

Po roku 1945, po zoštátnení škôl a zamestnancov, dochádza k výmene rehoľných sestier – učiteľiek za civilných učiteľov. Do konca školského roka 1949/50 bolo už

rozhodnuté o údele učiteľov mužských a ženských rádov. Sestry z Liptovskej Tepličky museli odísť. Vystaňovanie sa udialo 12. septembra 1950.

Od školského roku 1950/51 sa uplatnilo v praxi nariadenie, že v školách, kde mohli v obmedzenom počte vyučovať rehoľné učiteľky, sa formujú nové učiteľské kolektívy iba z civilných učiteľov.

Ďalší zákon o sústave výchovy a vzdelávania je zákon č. 186/1960 Zb. Tento školský zákon z 15. decembra 1960 nadobudol účinnosť od 28. decembra 1960 do 1. septembra 1984.

Dňa 10. septembra 1979 bola otvorená budovy materskej školy. Deti do škôlky nastúpili až 23. septembra, v ktorej boli vytvorené dve triedy.

Základná škola v Liptovskej Tepličke sa po novembri 1989, začiatkom 90.-tych rokov ocitla opäť v nových podmienkach, v ktorých sa rýchlo adaptovala, cez výchovné a vzdelávacie projekty zveľaďuje a funguje do teraz.

Od 1. septembra 1992 bola odovzdaná do užívania školská jedáleň, ktorá vznikla prístavbou k materskej škole.

„Základná škola s materskou školou Liptovská Teplička.“ Terajšie zariadenie s týmto názvom vzniklo ako nástupnícka organizácia, nová škola s jednotným vedením, zriaďovacou listinou obce Liptovská Teplička v zmysle príslušného zákona SNR 1. júla 2002.

PaedDr. Stanislav Misál

Súčastnosť

ŠKOLA DNES

Dnešná škola je združeným zariadením základnej školy s materskou školou, ktorá sa stala samostatnou právnickou osobou na základe zriaďovacej listiny vydané obcou Liptovská Teplička 1. júla 2002. Predmetom jej činnosti je:

Regionálne vyučovanie

- základné vzdelanie a výchova žiakov školského veku
- výchova a vzdelávanie detí predškolského veku
- stravovanie detí predškolského a školského veku a dospelých stravníkov v súlade s vyhláškou MŠ SR a V SR č. 121/1994 Z.z. o zriaďovaní, činnosti a prevádzke školského stravovania v znení zmien a doplnkov a metodických pokynov pre oblasť stravovania
 - ďalšie vzdelávanie, ktoré umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si vzdelanie, rekvalifikovať sa, alebo uspokojiť si svoje záujmy v zmysle zákona 386/1997 Z.z. o ďalšom vzdelávaní

K 30.6.2008 má spolu 37 zamestnancov, z toho 20 učiteľov základnej školy, 1 rómsku asistentku, 1 pracovníčku PaM, 1 účtovníčku, 1 správcu počítačov, 1 kuriča – údržbára, 3 upratovačky, 4 učiteľky MŠ, 5 zamestnankýň školskej jedálne.

Celkový počet žiakov je niekoľko rokov pomerne stabilizovaný, v minulom roku sme mali 337 žiakov. Do budúcnosti nie je predpoklad výraznejšieho úbytku. V obci Liptovská Teplička žije početná rómska komunita, z ktorej pomerne vysoké percento navštevuje

našu ZŠ, z 337 žiakov je 105 Rómov. Keďže ide o deti so sociálne znevýhodneného prostredia, väčšinou z rodín, ktoré sú v hmotnej núdzi, táto skutočnosť sa podpisuje aj pod celkovú úroveň prospechu, či dochádzky a náročnosť práce učiteľov. Týmto žiakom škola zo štátnych dotácií poskytuje stravovanie, nákup pomôcok, ale tieto deti využívajú všetky možnosti, ktoré škola poskytuje ostatným žiakom – krúžky,...

Ďalšou charakteristikou školy sú nevyhovujúce priestorové podmienky, aj keď postupne dochádza k ich zlepšovaniu. Ukázalo sa, že zmenený spôsob financovania (v roku 2003) "na žiaka", priniesol pre školu v tejto oblasti výrazný posun. Teraz vyučujeme v troch budovách, pred pár rokmi sme učili v piatich. Všetky boli značne schátrané so zastaralým materiálno-technickým vybavením, ešte v roku 2003 boli 2 budovy bez sociálnych zariadení. K podstatnému zlepšeniu technického a priestorového vybavenia prispela hlavne komplexná rekonštrukcia dolnej budovy školy, potom budovy materskej školy, čiastočne sme zrekonštruovali aj hlavnú budovu. Všetky objekty sú pripojené na plyn s novými kotolňami a ústredným kúrením, majú vymenené okná, podlahovú krytinu, osvetlenie a sú vybavené novým nábytkom. Dve budovy sú zateplené. Môžeme sa teda pyšiť príjemným, zdravým a estetickým prostredím pre žiakov aj zamestnancov, avšak stále chýbajú ďalšie triedy, kabinety, odborné

učebne, telocvičňa. Zatiaľ sa celý prvý stupeň učí v dvojzmennej prevádzke. Je nevyhnutné hľadať zdroje na komplexné riešenie celkovej situácie v podobe prístavby k hlavnej budove. Zriaďovateľ podal projekt na Ministerstvo výstavby SR, kde žiada na tento účel o finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ.

Keďže Základná škola Liptovská Teplička je vidieckou školou, ležiacou na okraji Popradského okresu, táto poloha významne ovplyvňuje jej charakteristiku, zamestnanosť aj celkové fungovanie. Je potešujúce, že v posledných rokoch sa celkovo vylepšila kvalifikovanosť zamestnancov a odbornosť vyučovania a môžeme povedať, že v školskom roku 2007/2008 bola v tejto škole historicky najlepšia. Z celkového počtu 484 týždenne odučených hodín v jednotlivých predmetoch bolo odborne odučených 74,3%. Oproti minulému školskému roku, keď bolo odborne

odučných 58% hodín, je to nárast o 16,3%. Bez požadovaného vysokoškolského vzdelania boli iba dvaja učitelia, jedna učiteľka si vzdelanie dopĺňala formou diaľkového štúdia, jedna študovať zatiaľ nezačala. Učitelia sú prevažne obyvateľmi obce, čo sa prejavilo aj na stabilite učiteľského zboru. Vekový priemer učiteľského kolektívu je pomerne nízky, priem. vek učiteľov ZŠ: 37,3 r., čo prináša určité výhody: flexibilitu, nápaditosť, ochotu prispôbovať sa novým trendom.

Dá sa povedať, že aj napriek problémom okrajovej obce pedagogickí zamestnanci našej školy dávajú škole určitý smer a budujú profiláciu zariadenia tak, aby sa z našej školy stalo moderné zariadenie, poskytujúce žiakom kvalitnú prípravu pre život.

Žiaci sú úspešní v prijímaní na stredné školy – v školskom roku 2007/08 boli prijatí všetci žiaci na tú školu, ktorú si predtým sami vybrali. Nedarí sa nám umiestniť na stredné školy rómskych žiakov, dôvodom je ich nezáujem o vzdelanie. Výsledky celonárodného merania vedomostí MONITOR 9 ukazujú, že dosahujeme približne celoslovenský priemer. Zúčastňujeme sa množstva súťaží. V posledných rokoch máme dobré výsledky v geografii, matematike, aj umeleckých súťažiach.

V existujúcich priestorových a materiálnych podmienkach sa nám darí naplňovať ciele regionálnej výchovy a ľudovej kultúry. Táto aktivita je pozitívne vnímaná aj širokou odbornou verejnosťou a my vidíme v jej rozvíjaní predpoklad výchovy k zdravému lokalpatriotizmu, poznaniu vlastnej histórie, geografie, tradícií, ľudového umenia. Vyučujeme regionálne predmety: zemepis, dejepis a ekológiu. Nový rozmer dostala regionálna škola naplňaním cieľov programu Socrates – Comenius I, keďže spoločnou témou siedmich európskych partnerských škôl (Veľká Británia, 2 Nemecko, Poľsko, 2 Taliansko) zapojených do tohto projektu boli kultúrne a historické tradície. Pracovným jazykom bola angličtina. Vytvorili sme spoločné produkty - elektronické kalendáre, spoločná www-stránka, brožúry, elektronické pohľadnice, nahrávky piesni v rodnom a anglickom jazyku... Projekt sme úspešne ukončili tretím rokom a celému zariadeniu priniesol nové skúsenosti, nápady a príležitosti pre žiakov aj učiteľov. Využili sme možnosť propagovať našu obec, region a našu kultúru aj v medzinárodnom meradle a naopak spoznali niekoľko európskych škôl, ich systém vzdelávania, kultúru, tradičné jedlá, pamiatky, osobitosti a nadviazali cenné kontakty. Tohto roku sme sa zapojili do medzinárodného

projektu e-Twinning, kde opäť spolupracujeme s európskymi partnermi na regionálnej kultúre. Veľmi úspešná spolupráca je so školou Escola Secundária André de Gouveira – City of Évora v Portugalsku. Dlhoročné partnerstvo máme tiež so školou v Dolní Čermnej v ČR, založenú na osobných kontaktoch učiteľov aj detí a poznávaní kultúrnych a historických pamiatok oboch regiónov.

V posledných rokoch sa nám darí úspešne využívať informačné a komunikačné technológie vo vyučovaní. Celkovo škola vlastní 25 počítačov s prídavnými zariadeniami (kopírky, tlačiarne, dataprojektory, fotoaparát, kamery,...), ktorými je vybavená počítačová učebňa a jednotlivé pracoviská. Od roku 2001 sme pripojení na internet, ktorý využívame nielen vo vyučovacom procese, ale aj pri každodennej práci zamestnancov. Už niekoľko rokov využívame aj elektronické bankovníctvo.

Cudzie jazyky (anglický a nemecký) vyučujeme v modernom jazykovom laboratóriu s novou audiotechnológiou a interaktívnou tabuľou. Náš sen o tom, že s internetom a modernými IKT významne skrátime vzdialenosti, na ktoré naša škola vždy doplácala, sa týmto stal skutočnosťou. Podarilo sa nám vybudovať novú modernú knižnicu, do ktorej postupne pribúdajú nové tituly.

Žiaci majú možnosť aj umeleckého vzdelávania. Zriadením pobočky ZUŠ so sídlom v Štrbe ponúkame vzdelávanie v odbore hudobnom – hra na husle, akordeón a gitaru a tanečnom odbore, ktorý sústreďuje detí so záujmom o folklór. Výsledky folklórneho súboru Turnička, sú čoraz viac badateľnejšie, súbor vystupuje nie len na domácej pôde, ale častejšie aj mimo obce a v zahraničí.

Jedným zo znakov našej školy je pestrá mimoškolská činnosť, ktorú úspešne rozvíja DO Fénix a krúžky, ktoré vedú učitelia a občania našej obce.

Novú kvalitu do mimoškolskej práce priniesli vzdelávacie poukazy, ktoré umožňujú finančné ohodnotenie vedúcich, lepšie materiálne vybavenie krúžkov a v konečnom dôsledku celkový rozvoj pravidelnej záujmovej činnosti. Ponúkame širokú škálu krúžkovej činnosti, v tomto roku sú zamerané na rozvoj jazykového vybavenia, ľudových tradícií, či športu, najmä lyžovania, pre ktoré sú v našej obci mimoriadne dobré podmienky, vrátane kvalitného odborného vedenia. Treba povedať, že vďaka neexistujúcej telocvični sú podmienky pre šport značne obmedzené. Snažíme sa ich prekonávať náhradnými aktivitami na školskom dvore, stredisku športov v Uhlárovej, ale aj inými zimnými športami, keďže terajšou učiteľkou telocviku je bývalá olympionička Alžbeta Havrančíková. Naši žiaci sa pod jej vedením zúčastnili už niekoľkých súťaží (aj medzinárodných) v bežeckom lyžovaní.

Na základe získaného certifikátu sme školou podporujúcou zdravie, plnenie jednotlivých podmienok má v našej škole už pevné miesto /mliečny program, psychohygienu, dodržiavanie článkov Dohovoru o právach detí, pohybové aktivity/.

Významnou oblasťou činnosti školy je aj environmentálna výchova.

Počas celého školského roka škola žije škola množstvom aktivít v tejto oblasti. V rámci vyučovania environmentálnej výchovy v deviatom ročníku pracujeme na projekte Starám sa o svoju rieku, kde žiaci vykonávajú pravidelný chemický monitoring rieky Čierny Váh. V tejto oblasti spolupracujeme s OZ Tatry Lipt. Mikuláš, zúčastňujeme sa ich prednášok, školení a získavame aj metodický materiál. Naši žiaci sa zapojili i do korešpondenčnej školy ekológie a viacero z nich už získalo certifikát absolventa Korešpondenčnej školy ekológie.

Pri vyučovaní environmentálnej výchovy sa snažíme žiakov motivovať k ochrane prírody tiež rôznymi praktickými činnosťami. Obľúbenou akciou je zber papiera, ktorý patrí k tradičným školským podujatiam. Táto akcia každoročne „postaví na nohy“ mnohých rodičov a obyvateľov obce, ktorí svojim školákum výdatne pomáhajú pri odkladdaní, balení aj dovoze papiera do školy. Množstvo odovzdaného papiera školákmi každoročne narastá a v minulom školskom roku sa nám v priebehu jedného dňa podarilo nazbierať rekordných a neuveriteľných 13 ton!!! tejto druhotnej suroviny. Výťažok z predaja obvykle využívame pre potreby školy, ale z jedného zo zberov sme zakúpili symbolický strom v jedľovo-bukovom lese v závere doliny Jarabinčik v Čergovskom pohorí. Zaradili sme sa tak medzi základné školy na Slovensku, ktoré chcú zakúpením stromov podporiť záchranu vzácného jedľovobukového lesa.

Nie menší význam nadobudla aj akcia pri upratovaní a likvidácii odpadu v rómskej osade. V spolupráci s malými obecnými službami pri OcuÚ Lipt. Teplička rómski žiaci vyčistili osadu Kufajka. Vzhľadom na katastrofálny stav a množstvo odpadkov, viac ako 50 žiakov pracovalo 2 popoludnia. Deviataci každoročne čistia časť okolia obce, resp. vodné toky.

Nezaostáva ani oblasť estetiky. V posledných rokoch bola podporovaná súťažami O najkrajšiu triedu a O najesteticejšiu kvetinovú výzdobu, ktoré vyhlásila rodičovská rada. Takto sa nám podarilo výrazne skrásliť interiéry školy.

Dobrá je spolupráca s miestnou komunitou, najmä s predstaviteľmi obce a rodičovskou verejnosťou. Významne spolupracujeme aj s podnikmi, zamestnávateľmi v obci, najmä s poľnohospodárskym družstvom, štátnymi lesmi a lesným pozemkovým spoločenstvom. Kvalitné vzťahy sa odrážajú na dobrej pomoci škole aj na celkovom fungovaní zariadenia. Treba spomenúť aj spoluprácu s významnými pedagogickými inštitúciami, najmä so ŠPÚ, či UK Bratislava na overovaní učebníc, alebo nultého ročníka.

To je len časť aktivít, ktorými žije naša škola.

V závere treba uviesť, že naše zariadenie významnou mierou prispelo k získaniu titulu Liptovskej Tepličky v národnej súťaži Dedina roka 2007, ale takisto v celoeurópskej súťaži hodnotiacia komisia naše zariadenie posúdila ako „mimoriadne inovatívnu školu s mimoriadne vysokou úrovňou didaktiky vo vzdelávaní“. Vyššie vyznamenanie si k 75. výročiu otvorenia hlavnej školskej budovy si snáď ani nemôžeme želať. Veľmi hreje a hovorí za veľa.

Mgr. Valéria Černošková

SPOMIENKY BÝVALÝCH RIADITEĽOV JE VEĽA TAKÝCH BOŽSKÝCH ZÁKUTÍ

Miroslav Jozef Repka

Kde duša spieva
Srdce nesmúti
Kraj pod Kráľovou holou
Kde Čierny Váh už tisícročia šumí
Že príde človek
Čo napne svaly
Ale aj všetky skryté dušej struny
Pre svojich vnukov stvorí nový raj
No iba jeden, komu pri práci
Aj anjel, keď ho na potulkách stretne
Pozdraví s úctou
Pán Boh pomáhaj!

Každé to slovo – čisté ako krištál
Znie v Božom uchu zreteľne a zblízka
Aj toto počul. Pomohol:
Boh o tej obci
Už dobré správy získal a pozval mnohých za prestretý stôl!

Prvé storočia
Nového sídla sa nenapísali perom
Ale sekerou - a heverom
A modlitbou a vierou

Ľud v tvrdej práci
Keď vyrúbal dve pláne živné dlane
Začal odvádzať naturálne dane
Z bohatstva lesov
Rozprávkových vôd
Prácou tých rúk
A požehnaním živý
Začal aj svojich feudálov
A cé ká vrchnosť živiť

Všefudské rany prijímal odovzdane
Prekonal cesty cholery a bied storočí dvadsať
V štyridsiatom štvrtom
Mal ako Telgárt vyhorieť
A po vojne
40 rokov mal povinne hroziť matke prírode a láskavému nebu
Že Boha niet
Že iba triedna nenávisť
Má tú česť
Zemeguľu ďalej niest' -
No v tom skutočnom teplíckom Božom raji
Nestíhol INÚ VIERU spáliť Z východu dovezený vred!

Tak naša ľudská
Aká je božia integrita
Nezrádza
Ale sa s ľudským optimizmom víta
Skvelé budúce ciele uvidieť: Napríklad prvú cenu
V dvetisíc siedmom udelenú
Za krásnu obec
Tu pod Kráľovou
I na Slovensku
Najkrajší Boží kvet –

Ďakujeme zato – čo dnes máme
A dožijeme sa ešte krajších liet.

ONDREJ PIOVAR riaditeľ školy v rokoch 1960 – 1968

Príchod do obce.

Do Liptovskej Tepličky som prišiel v roku 1959 spolu s manželkou, učiteľkou a ročným dieťaťom ako 27- ročný učiteľ s aprobáciou matematika - fyzika na vtedajšiu osemročnú strednú školu do funkcie zástupcu riaditeľa. Predtým sme pôsobili vo Východnej.

Ubytovanie sme si našli v typickej drevenici s izbou, kuchyňou a komorou, ktorej majiteľom bol lesnícky zamestnanec. V dome sme mali myši a v zime nám vo vedrách cez noc zamrzla voda. Kúrili sme drevom. Boli to skromné a ťažké podmienky.

V tom istom dvore bývala ďalšia rodina, vdova Stosilová s dcérou Annou, predavačkou v obchode. Mala ešte syna žandára, ktorý žil mimo obce v nejakom meste. Boli dobrými susedmi a rozumeli sme si s nimi.

Keď bola v roku 1960 postavená v obci štvorbytovka, boli v nej vyčlenené 2 byty pre riaditeľa školy a zástupcu riaditeľa. Jeden byt pre žandára a jeden pre lekára. Dostali sme tam ubytovanie, podmienky sa nám zlepšili. Vytvorili sme vzájomné priateľské vzťahy a veľmi dobre sme medzi sebou vychádzali a rozumeli si. Okrem toho, my sme si osobne našli u susedov pomoc, čestnú a úprimnú rodinu Karola Milana, s ktorou sme sa priatelili a dopisujeme si doteraz.

Pedagogická, osvetová a kultúrna práca školy.

Škola mala dve školské budovy:

- stará budova, v ktorej boli dve triedy a byt, /kde bola neskôr zriadená trieda a školská jedáleň/.

- nová budova postavená v roku 1933, v ktorej bolo päť tried, kinosála s javiskom a dva byty /neskôr riaditeľňa, zborovňa, kabinety, trieda/.

V triedach boli železné pece, kúrilo sa uhlím a drevom, čo bolo náročné a nebezpečné najmä pre najmenších žiakov. Každý ročník mal samostatnú miestnosť, triedu. Vyučovanie prebiehalo aj v sobotu. V nižších ročníkoch /1.-5./ na 1. stupni sa pre nedostatok učební vyučovalo dvojzmenne, vo vyšších ročníkoch na 2. stupni jednosmenne. Zriadená bola školská jedáleň v starej školskej budove a stravovanie žiakov.

Po postavení budovy ZVS Jednotou, stravovanie žiakov prešlo tam a školská jedáleň bola zrušená.

Pedagogický zbor tvorili kvalifikovaní učitelia s príslušnou aprobáciou, čo bolo na vtedajšie podmienky a situáciu v rámci okresu

Pedagogický zbor, jún 1967

na dedinách zriedkavé.

Výchovno – vzdelávacia práca vzhľadom na úplnú kvalifikovanosť učiteľov, bola na veľmi dobrej úrovni, o čom svedčili výsledky na prijímacích skúškach, kde sa žiaci umiestnili na popredných miestach a tiež dosahované výsledky žiakov na stredných školách, odkiaľ sme dostávali pochvalné oznámenia. Dobré výsledky sa prejavili i na okresných súťažiach. Mali sme veľa usilovných a nadaných žiakov. Určité problémy nám robili žiaci cigánskeho pôvodu, bývajúci v samostatnej osade Kufajke, ktorí obyčajne končili povinnú školskú dochádzku na 1. stupni školy.

Životné podmienky učiteľov boli nepriaznivé. Ubytovanie sme im nachádzali v podnájme na súkromí u občanov. To prispievalo k vytváraniu priaznivého vzájomného vzťahu k učiteľom a učiteľov k obyvateľom. Plat bol nízky. Učitelia sa svedomite písomne pripravovali na vyučovanie. Tvorili sme veľmi dobrý, zodpovedný učiteľský kolektív, s osobitne dobrými medziľudskými vzťahmi. Vznikli i učiteľské manželstvá /Fujašovci, Ontkovci, Bažíkovci, Slavkovskovci/.

Materiálne vybavenie školy sa zlepšovalo výmenou starých drevených lavíc novým školským nábytkom /lavice, katedra, skrine/. Učebných pomôcok bolo málo. Mimoriadne veľkou pomocou bolo, že žiaci začali dostávať učebnice a školské potreby zadarmo.

Škola mala za cieľ skvalitňovať pedagogickú prácu, zvyšovať úroveň vedomostí žiakov, vytvárať dôveru rodičov a občanov ku škole a úctu k učiteľom. Spolupracovali sme s rodičmi, získavali a presviedčali sme ich, aby najšikovnejší žiaci išli študovať na výberové školy a potom i na vysoké školy. Nacvičovali sme divadelné predstavenia, pripravovali kultúrne programy, rozvíjali folklór, organizovali športové súťaže a preteky, na úkor svojho voľného času. Vybudovaním vysielača na Kráľovej holi, pomaly sa do domácnosti vkrádala televízia. Veľkú odozvu mali v tom čase premietané filmy s indiánskou tematikou /napr. Winnetou/.

Dobrá spoluprácu sme mali s funkcionármi obce, pracovníkmi Lesného závodu Čierny Váh, Lesnej správy a farárom. Učitelia požívali veľkú autoritu a úctu, dnes už ťažko mysliteľnú a predstaviteľnú.

Ako riaditeľ školy snažil som sa urobiť maximum v prospech zlepšenia podmienok školy, zvýšenia úrovne vedomostí žiakov prostredníctvom kvalifikovaného a zariadeného pedagogického kolektívu, v prospech obce pri zabezpečovaní v výstavby cesty spoločne s funkcionármi. Venoval som tomu všetok voľný čas, dobrovoľne, bez nároku na odmenu.

Posledné tri roky som osobitnú pozornosť venoval s predstaviteľmi odboru školstva, ONV /okresného národného výboru/ a obce príprave výstavby novej školskej budovy s telocvičňou. Uvedené úsilie bolo úspešné ukončené výberom miesta staveniska, projektovej a stavebnej organizácie, zaradením do plánu, zabezpečením rozpočtu a finančných prostriedkov a stanovením termínu výstavby. Nevieť, prečo sa to, po mojom odchode nerealizovalo?

Odchod z obce.

V roku 1968 som sa rozhodol vzhľadom na vek mojich dvoch detí, aby som im zabezpečil lepšie podmienky pre ich ďalšie štúdium a životný rast, že zo školy odídem, ukončím pracovný pomer dňom 31. júla 1968. Dňom 1. augusta som dostal výhodné miesto riaditeľa Základnej deväťročnej školy v Strečne.

Pri odchode som dúfal, že sa splní môj sen ak bude v obci postavená nová školská budova s telocvičňou, podobná aká bola už postavená v Štrbe. Z obce som sa odsťahoval 21. augusta 1968. Ťažko sa mi pri odchode lúčilo so školou a učiteľmi, obcou a občanmi, kde som prežil najkrajšie roky mladosti môjho života.

Dnešný pohľad.

Uplynulo 40 rokov od môjho odchodu z obce. Vrátil som sa dňa 3. júna 2008 pozrieť dedinu a školu, kde som prežil 9 rokov mladosti.

Liptovská Teplička je na nepoznanie, podstatne sa zmenila, udiala sa úžasná až neuveriteľná historická premena dediny, prebehla rozsiahla výstavba rodinných domov už murovaných domov a verejných budov potrebných k jej životu /obecný úrad, zdravotné stredisko, materská škola, pošta, hotely, amfiteáter, vodovod atď/.

Obec opeknela a vznikla nová moderná dedina so zachovanými drevenicami a krásnou prírodou. Plne sa uplatnil um, pracovitosť a usilovnosť tunajších ľudí.

Nastala podstatná zmena života občanov v hospodárskej, spoločenskej, kultúrnej, zdravotnej a sociálnej oblasti a pokračuje jej rozvoj i v nových podmienkach.

Škoda len, že sa nezachovala úzkokofajná lesná železnička.

Teší ma a som presvedčený, že na tejto premene sa podieľala aj generácia, ktorú sme vtedy vzdelávali, vychovávali a pripravovali pre život, generácia našich bývalých žiakov, vyrastených zo skromných pomerov a ťažkých životných podmienok, dnes pre žiakov už nepochopiteľných a ťažko predstaviteľných.

Zásluha patrí schopným predstaviteľom obce a poľnohospodárskeho družstva, vedeniu školy a učiteľom a všetkým občanom.

Zlepšili sa i podmienky pre prácu školy.

Pri návšteve a rozhovore v škole mi prišlo i ľúto a vyšla slza, keď som v duchu porovnával vtedajší ťažký život, vzhľad obce, podmienky školy a učiteľov s terajšími až neuveriteľne zmenenými dnešnými.

Dedina mi je stále blízka môjmu srdcu, keďže som tu prežil časť svojho mladého života.

Dedina si právom zaslúži byť Dedina roka 2007, ba i viac.

Zároveň, ďakujem vedeniu školy a obecnému úradu za umožnenie návštevy a nahliadnutiu do vnútorného a materiálneho vybavenia školy a za milé upomienkové predmety.

Ďakujem pani učiteľke Bardyovej za ochotu a sprevádzanie obcou.

Prajem vedeniu školy a učiteľom, predstaviteľom obce a občanom veľa zdravia, šťastia, úspechu v práci a v osobnom živote.

Ondrej Piovár, bývalý učiteľ a riaditeľ školy

Mgr. Miroslav Jozef Repka, riaditeľ školy v rokoch 1971 – 1978

ČRIEPKY SPOMIENOK NA LIPTOVSKÚ TEPLIČKU 70. ROKOV XX. – STOROČIA

HODINA OBČIANSKEJ VÝCHOVY V IX. TRIEDE

Chcem zistiť skutočné názory žiakov – aký politický – myšlienkový a etický systém by bol najprospešnejší pre všestranný pozitívny rozvoj našej spoločnosti. Žiaci mali v písomnej úvahu vyjadriť svoj skutočný osobný názor na tento problém. Čítanie týchto prác bolo veľmi zaujímavé – mňa však mimoriadne zaujal názor žiačky – ktorá – predpokladám – ešte žije a možno si spomenie na túto svoju perličku – ktorú v čase socialistickej diktatúry položila na papier.

Spomenutá žiačka napísala myšlienочku – ktorá sa mi zdala zaujímavejšia – ako všetky Leninove spisy dokopy. Konkrétne napísala:

Komunisti tvrdia – že majú jedine správnu a vedecky zdôvodnenú odpoveď na takúto otázku. Ale to isté – alebo skoro to isté tvrdia aj kresťania. Možno keby dali jedni i druhí hlavy dokopy – tak by našli skutočný recept na krásny život človeka a ľudstva na Zemi!

Ak si spomenieš – ľudová filozofka – na tento svoj výrok – ohlás svoju identitu pani riaditeľke Valike Černohorskej. Pohybujem sa už len s paličkou – ale aj tak, by som sa veľmi rád s Tebou stretol!

PRÍHODA S FOTOAPARÁTOM

Vtedy aj teraz mám foťák stále pri ruke. Je to moje VEDEMECUM – bez ktorého by som si pripadal ako pacient – postihnutý šedým zákalom. Aj vtedy – keď prišla nečakaná návšteva súdruha ideologického tajomníka z óvé – mal som foťák v riaditeľni na stole.

Pre bližšiu orientáciu ešte uvediem – že v tom čase som mával dosť často uverejnené fotografie zo školského prostredia v Učiteľských novinách – moja reportáž o stratenom dievčatku /na ten prípad sa všetci starší obyvatelia Tepličky zrejme pamätajú/ bola v časopise život vyhodnotená ako najlepšia fotoreportáž roka. Prvú samostatnú výstavu v Poprade

som už mal za sebou – tiež účasť na klubových výstavách košického fotoklubu

CASSOVIA FOTO. No súdruh tajomník bol zrejme tak zaneprázdnený svojou ideológiou – že mu tieto detaily unikli.

Nečakaná návšteva ostala stáť ako prikovaná pri dverách a jej pohľad sa prísne uprel na tú vecičku na stole – na moju Praxu s nasadeným širokouhlým objektívom. Nakoniec postava pri dverách využila svoj intelektový potenciál a vehementne riekla: „Súdruh riaditeľ! Čo v riaditeľni socialistickej školy hľadá ten fotoaparát? Ako všetci riaditelia si predsa absolvoval VUML – tak by si mal vedieť – že takáto vecička na pracovisku nomenklatúrneho kádra môže znamenať len jedno: provokatívny element buržoáznej ideológie?”

Rýchlo som súdruha usadil – aby nebudaj nedostal infarkt – z toho by som sa ťažšie

vysekal – ako z fotoaparátu – ležiaceho na stole. Vznikol dialóg – ktorý nechcem podrobne rozvádzať. Alebo koľko novín a časopisov dostávajú na óvé – v ktorých nie sú žiadne fotografie? No záver diskusie bol aj tak jednoznačný - nenosiť fotoaparát do školy!

Aby som porušenie tohto príkazu legalizoval – vybudoval som v škole fotokomoru a založil fotografický krúžok. A propos – te-
rajší manžel pani riaditeľky Valiky Černochovej.

BODKA ZA PRÍPADOM FOTOAPARÁT.

Na druhý deň som využil písomnosť známeho fotografa majstra Martinčeka – ktorý bol v tom čase ubytovaný na fare. Zabočil som teda na faru a rozpovedal som mu tento zvláštny príbeh. Jeho reakcia bola nasledovná: “ Pán riaditeľ – aká diera – taká

záplata. Mali ste mu povedať – že keď už niekto zo záľuby fotografuje – berie svoj foťák so sebou všade – aj na WC.” Nech mi nehody majster Martinček odpustí – ale bol to doslova jeho výrobok.

ČIERNI DIABLI

Na chémiu sme boli dvaja – ja a pán /vtedy súdruh/ Zvalený. Z jeho koníčkov vyzdvihnem zborový spev – pochovávanie basy – a rôzne delobuchy a ohňostroje – ak vypukol nejaký štátny sviatok. V tejto takrečeno alchymistickej činnosti mu s nadšením pomáhal matematik pán A..... /Prvý býva teraz v Trenčíne a druhý vo Svite/.

Schýľovalo sa k výročiu VOSR. Popoludní som sa ešte trochu zabavil so školskou korešpondenciou a potom som sa pobral domou. Po ceste dolu schodmi začul som v chemickom kabinete nejaký zvuk. Nedalo mi sa nepozrieť – čo tam nové – a vidím – obaja horemenovaní drvia v porcelánovej miske dajakú zmes. “Čo to bude – chlapci – keď to bude?”

“Nechajte sa prekvapiť – súdruh riaditeľ. Trocha oživíme blížiacu sa oslavu. A čo také miešate – ak smiem vedieť?” No – chceli si to nechať ako svoje tajomstvo – ale videl som tam kelímky s chlorečnanom draselným – burelom – sírou a červeným fosforom. Hovorím im:

“No – na výbuch by takúto zmes pripravil hádam aj sám Nobel – ale každú látku by drvil osobitne a potom by to opatrne premi-ešal – veď vy trením môžete navodiť zápalnú teplotu a prinajlepšom – ak toho nebude veľa – môžete prísť o účes. Skúste si tie zložky pripraviť oddelene! Kolega Zvalený je kvalifikovaný – mal by mi dať za pravdu!” “Nebojte sa – súdruh riaditeľ – nerobíme to prvý raz!”- Nuž – chlapci – nevyhodte školu! Varoval som vás.”

Ešte som nevyšiel so školského dvora – keď sa ozval výbuch. Zo školských dverí vyleteli dvaja špecialisti – čierni ako diabli. Našťastie zmesi nebolo toľko – aby došlo k poškodeniu očí. Borci sa umyli a očistili. Na najbližšie oslavy dbali viac o to – aby sa očakávaný efekt nedostavil predčasne a nečakane.

PAROHY

Bol prvý deň po veľkonočných prázdninách. V krvi a v myšlienkach učiteľov i žiakov kolovali ešte zvyšky prázdninových domov. V siedmej triede sa mi však pozdávalo byť trochu rušnejšie – ako inde – tak som opatrne odchyľil dvere – čo sa deje. Pohľad na realitu bol šokujúci. Nemenovaný postarší súdruh učiteľ veľký milovník prírodnín – okrem iného aj parohov – kázal svojim žiakom doniesť do školy práve tieto parohy – že možno niektoré odkúpi.

Teraz tu bol pohľad pre bohov : - Učiteľ spinkal za katedrou – hojne obložený parožím z každej strany. Žiaci si krátili čas po svojom. Čo sa už mohlo ďalšie stať? Keďže spal iba učiteľ – nebola tu obava – že zaspí celá trieda aj s parohami. Opatrne som rýchlo zatvoril dvere a čakal – či sa súdruh učiteľ cez prestávku objaví vo zborovni sám – alebo aj s parohami.

RENOVÁCIA ZARIADENÍ A BUDOV

Počas mojej pôsobnosti na škole v Liptovskej Tepličke / sedemdesiate roky minulého storočia/ stále sa niečo prerábalo alebo z gruntu nové budovalo. Začalo sa to dokončením ústredného kúrenia – do ktorého sa pustil už môj predchodca – kolega Kornel Jurčo zo Štrby. Potom už nasledovala jedna akcia za druhou, ako na bežiacom páse. Zlikvidovali sme neslávny pozostatok predchádzajúcej histórie – latríny na školskom dvore, a vybudovali splachovacie WC v hlavnej školskej budove. Dvakrát sme renovovali „starú mater“- ošarpanú budovu starej školy. Zavedenie ústredného kúrenia v tejto časti zariadenia sme nerealizovali pre odpor tam ubytovanej rodinky pána učiteľa. Na povale školy a kde sa dalo aj v budove sme postavili viacero nových kabinetov. Realizovali sme prestavbu elektroinštalácia celej budovy hornej školy – pretože predchádzajúce učiteľky – ctihodné sestry rádu sv. Františka používali len slabučké žiarovky – ktoré im vystačili na večerné modlitby. Aby nedošlo k prepáleniu izolácie a k následnému požiaru – prestavbu vykonal miestny odborník z Kolieska – pán Milan / neskôr tragicky zahynul pri tejto práci spätným odrazom vystreleného klinca /.

Pri budovaní ústredného kúrenia stala sa aj nehoda. Domáci majstri tak usilovne rúbali do komínového telesa – ktoré bolo treba patrične rozšíriť – že im do neho napadalo kopy odpadového materiálu – ktorý zatarasil jeho priemer. Tak sa stalo jedného krásneho dňa počas dopoludňajšieho vyučovania – že školou otriasol silný výbuch. Chvalabohu – nestala sa žiadna ujma na živote alebo na zdraví – s výnimkou obrazu Pavla Orságha Hviezdoslava, ktorý visel na poschodí na úrovni zborovne – odkiaľ

letel na náprotivnú stenu a na jeho mieste zívala tmavá diera z ktorej sa valil hustý dym. Okamžite sme ukončili vyučovanie a vyhlásili krátke tzv. dymové prázdniny – kým sa komínové teleso nedalo kompletne do poriadku.

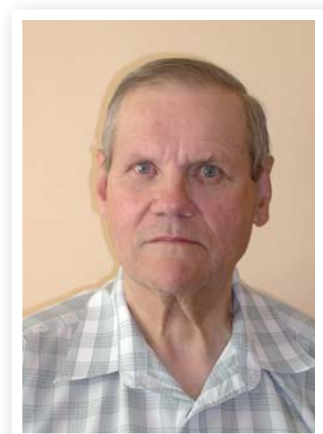
POŽIAR V UHLÁROVEJ

Dve učiteľky ma požiadali – aby som išiel s nimi na školský výlet cez Žilinu – Rajec a Fačkovské sedlo do Bojníc. No deň pred tým /bol práve tuším piatok/ musel som im odriecť túto službu. Bolo po dopoludňajšom vyučovaní – učiteľky vonku vybavovali záležitosti okolo výletu – ja som sa doma prevalil na gauč – že si máličko pospím. Pospal som si naozaj máličko. Prisnili sa mi dve žeravé pomarančové gule – ktoré sa kotúľali smerom k jednému z humien a tam vybuchli. Nasledoval masívny požiar. Vyskočil som na rovné nohy a v predtuče, že sa v obci stane nešťastie, som sa rozhodol ostať doma. A naozaj – na druhý deň sa začal valiť zo stredu obce čierny dym. Deťom som prikázal – aby nevychádzali z domu – a sám som bežal ku škole. Horeli humná na opačnej strane ulice. Hasiči z Popradského okresu už boli informovaní – mne sa tesne pred tým – než vypli prúd - podarilo zmobilizovať hasičov z Liptova. Plechová strecha školy bola už poriadne rozpálená – v priestoroch povaly bolo niekoľko drevených kabinetov – plných učebníc a písomností – no zásah nových požiarnikov zabránil najhoršiemu.

Príčinu požiaru objasnilo dievča – ktoré sa hralo v nižšej časti obce pri otcovi – šoférovi ČSAD – ktorý tam vykonával fušku na elektroinštaláciu bytu. Dievčatko videlo – ako tesne pred úderom hromu dve ohnivé gule si to namierili do najbližšieho humna a hneď vypukol oheň.

Mgr. František Bardy

riaditeľ školy v rokoch 1978 – 1991

Keď som v roku 1978 ako 35 – ročný nastupoval do funkcie riaditeľa školy v Liptovskej Tepličke, ani vo sne ma nenapadlo, že moje kroky budú späť s touto školou až do môjho odchodu do starobného dôchodku, ba vlastne i po ňom.

Dnes s odstupom 30 – tich rokov totiž priznávam, že na základe vtedajších jednaní s ONV – OŠ v Poprade, ktorý ma do tejto funkcie ustanovil, mal som prísľub, že ak sa mi v Tepličke nebude páčiť, preložia ma po roku na ktorúkoľvek školu v okrese, ktorú si vyberiem. No to sa nikdy nemalo stať.

Na ten 25. augustový deň roku 1978, keď som sem prišiel, sa nedá zabudnúť.

Leto vchádzalo do poslednej tretiny a hoci rána boli už chladné, dni ostávali ešte horúce a úchvatné. Keď sa ranný autobusový spoj dostal za Šuňavu dole k Váhu a potom jeho údolím prichádzal k Tepličke, objavil sa predom mnou úplne iný svet, ktorý som dovtedy nepoznal. Na tráve okolo cesty sa ligotala rosa, vzduch bol priehľadný, približoval kopce a úžľabiny a na bystrom toku rieky poskakovalo tisíce briliantov, zrodených z jemných dotykov k azúrovej oblohe stúpajúceho slnka, ktoré čoraz smelšie nazeralo i do tieňov popri ceste.

V autobuse ma uprene sledovali oči niekoľkých dochádzajúcich, vtedy ešte pre mňa neznámych kolegyň a kolegov, občas si čosi zašušajú, i zopár Tepličanov vracajúcich sa z nočnej smeny. A ja som netrepeľivo vyzeral cez predné sklá autobusu, kedy už a za ktorou zákrutou sa objaví dedina, s ktorou som mal, vtedy netušiac na ako dlho, spojiť svoj osud.

Nie, Liptovskú Tepličku som vtedy vôbec nepoznal. Prvýkrát som sem prišiel toho 25. augusta 1978 spolu s vtedajším (dnes už nebohým) okresným školským inšpektorom PhDr. Pavlom Rajniakom, ktorý ma tu uviedol do funkcie.

No táto dedina ma hneď po príchode očarila. Jej drevenice, krásna poloha pod Kráľovou hoľou, nádherná príroda v jej okolí sú dodnes pre mňa nielen predmetom obdivu, ale i načerpaním duševných síl a odbúravaním stresu. A keď som neskôr spoznal aj tunajších ľudí, nebolo sa o čom baviť: Liptovská Teplička mi zobrala srdce a doteraz ho nevrátila, takže som tu doposiaľ.

Škola ma však veľmi nenadchla. Nachádzala sa v dvoch budovách (neskôr pribudli aj ďalšie), vyučovalo sa na smeny, telesná výchova sa učila poväčšine vonku, alebo na chodbách, či v triedach.

Sociálne zariadenia boli aj pod úroveň vtedajšej doby, navyše z dolnej budovy museli žiaci k nim utekať až na horný dvor. Na ňom boli rôzne staré budy i studňa s dreveným prístreškom. Pod školou sa rozpadával oporný múr, úplne hrdzavá bola strecha. Priamo v budove na poschodí bola tzv. kinosála s javiskom, ktorá slúžila jednak ako trieda, jednak na predstavenia divadelných hier, ktoré boli ešte v tom čase populárne a pred mojim príchodom slúžila táto miestnosť aj ako obecné kino. Učители prechádzali z budovy do budovy a neustále museli so sebou prenášať rôzne

pomôcky.

Môžem teda povedať, že moje začiatky v Tepličke boli veľmi ťažké. Sťažovala ich ešte skutočnosť, že som tu nikoho nepoznal, nemal som predstavu o situácii v škole ani v obci, nikdy predtým som nebol ani zástupcom riaditeľa, takže som vhuhol rovnými nohami do riaditeľských problémov, navyše ešte aj v prostredí pre mňa úplne neznámom a dovtedy cudzom.

Našťastie mi túto situáciu pomohol prekonať aj mladý a ambiciózný kolektív učiteľov, ďalej pracovníci vtedajšieho MNV ako aj ústretoví rodičia a dobrá spolupráca s vtedajšími spoločenskými organizáciami v obci i so všetkými obyvateľmi dobrej vôle. Situácia sa tak rýchlo menila k lepšiemu.

Žiaci však boli rovnakí ako všade inde – i loptoši i tí lepší. S odstupom času sa mi zdá, že boli snaživejší a slušnejší. Vtedy ešte museli v oveľa väčšej miere pomáhať doma pri gazdovstve a napríklad nielen dievčatá, ale i viacerí starší chlapci museli ráno pred vyučovaním podojiť kravy. Nepamätám si, že by boli cez prestávky nejako vyvádzali, skôr sa prechádzali po chodbách s učebnicami v rukách a pripravovali sa na nasledujúcu hodinu.

Naša škola mala počas môjho tunajšieho pôsobenia rôzne názvy. Najprv som bol riaditeľom ZDŠ, potom ZŠ a ZDŠ od 1. 9. 1983 riaditeľom a po skončení tejto funkcie učiteľom ZŠ a od 1. 7. 2002 učiteľom ZŠ s MŠ.

Veľmi rád si spomínam na všetkých učiteľov a zamestnancov, s ktorými som mal v tejto škole česť spolupracovať. Menovite tu spomeniem aspoň svojich zástupcov Milana Hurčalu, Ľubku Hlaváčikovou – Revajovú, Jara Švorca, Olinku Ferjančekovú, Gabiku Smolarovú – Považanovú a Petra Zbella.

Tak ako plynul čas, začali sa pri mne objavovať ako kolegovia aj moji bývalí žiaci, najprv tí zo Svitú, kde som po skončení VŠ a vojenskej služby pôsobil 14 rokov na ZDŠ Komenského ulici a odkiaľ som prišiel do Tepličky. Boli to Danka Vyskočilová – Prokopová, Alenka Kazimírova – Madzinová, Marienka Lasoková – Erdziaková a Peter Zbell. Neskôr pribudli a stali sa mojimi kolegami už aj moji bývalí žiaci tu z Tepličky a postupne ich počet narástol včítane terajšej riaditeľky školy až na pätnásť. Ale aj iní z mojich vtedajších žiakov sa vynikajúco uplatnili na viacerých významných postoch v živote. Tešia ma ich úspechy.

A čo ma mrzí? Najviac to, že po mnohoročnom úsilí po rôznych zložitých vyjednávaniach, zasadanií množstva komisií, keď sa nám napokon podarilo presadiť výstavbu novej modernej 22 – triednej školy s telocvičňou, šatňami, školskou jedálnou, ihriskami atď., na ktorú boli už vypracované projekty, vyčlenené peniaze a stanovený deň polozenia základného kameňa na 1. máj 1990, celý projekt bol po novembri 1989 zastavený a naše úsilie i peniaze vyšli nazmar a tieto problémy ostali na riešenie mojím následníkom.

No a bolí ma, nesmierne ma bolí, že počas môjho pedagogického pôsobenia v našej škole i krátko po ňom ma predbehlo do večnosti už okolo 30 mojich žiakov. Je to priam osudové, keď učiteľ spomína na svojich mŕtvych žiakov – a nie naopak!

Na záver mojich spomienok vyslovujem túto myšlienku a želanie:

Hovorí sa, že dobrý učiteľ sa pozná podľa toho, koľko žiakov ho prerastie. Plejády bývalých skvelých žiakov našej školy potvrdili, že škola mala v minulosti dostatok takých učiteľov, nepochybne má ich i v súčasnosti a prajem jej ich aj do budúcnosti, aby aj v ďalších rokoch, ktoré prídu, vychádzali z nej na štúdium a na život dobre pripravení, vzdelaní, pracovití, šikovní a slušní žiaci, ktorí budú naďalej šíriť dobré meno školy aj obce prinajmenšom tak, ako ich mnohí vynikajúci predkovia.

Mgr. Bernardína Bardyová, riaditeľka školy v rokoch 1991 – 2002

Moje spomínanie k teplickej alma mater, až na obdobie stredoškolských štúdií (SVŠ Poprad – 3 roky) a materských dovolení (v trvaní dva a pol roka) by som rozdelila na štyri etapy: roky žiačky, roky učiteľky, roky riaditeľky a roky učiteľky vo výslužbe.

Roky žiačky:

Prváčkou som sa stala v jeseni roku 1955. V pamäti mi utkveli úzke bordové lavice, olejová dlážka, kachľová pec a stupienok pri tabuli, v triede dolnej budovy školy, latríny pri stodolách na mieste, kde teraz stojí spoločný dom. Boli sme prvým ročníkom v histórii školy, ktorý mal paralelky. Bola som béčkarkou. Triednou nám bola v prvom a v druhom ročníku pani učiteľka Helena Krokosová, pohľadná, prísna pani. Bývala s pani učiteľkou Annou Blasche (Blažkovou), triednou áčkarov v chalúpke pod Úbočou u Spitzkopa. V druhom ročníku mi pani učiteľka Blasche šila „pánsku“ sukňu na gumičku (fialovú s kvietkami) a ružovú blúzku, tiež kvietkovanú. Pri skúške týchto „pánskych“ vecí mi v byte pri našich učiteľkách dodnes zostala v mojich čuchových bunkách vôňa tohto bývania. Oproti nášmu gazdovskému bývaniu tam voňalo ináč. V domčeku pod Úbočou nebolo cítiť vôňu oparovanej sečky, či varených zemiakov pre hospodárke zvieratá. Vtedy vo mne po prvýkrát zarezovala myšlienka, budem učiteľka, lebo tam vonia ...

V 3.-5. ročníku našou triednou bola pani učiteľka Emília Kráľová. Pekná, vysoká, náročná na žiakov. Najintenzívnejším zážitkom z tohto obdobia bol nácvik divadelnej hry Zlatý kvet z tatranskej doliny. Bola som Gašparovou mamou ...

Na druhom stupni nás prevzal náš miláčik, pán učiteľ Dominik Fujaš. Trpezlivý, chápaný, bol nám všetkým. Učiteľom, otcom, vychovávateľom. Býval s manželkou Irenkou (tiež učiteľkou) v strede obce u Prašku (dnes tam bývajú Glejdurovcí). Aj u nich doma tak voňalo ...

Na rozlúčkovom večierku v 9. ročníku (odovzdávala som pánovi triednemu veľkú brúsenú väzu), ktorý bol v kinosále sa v častuške o mne spievalo:

*Naša učiteľka Bernardína Mezovská
už doma praxuje.
Postaví si brata,
píš kriedou na vráta,
rozkazuje.*

Moje cesty sa povolaním učiteľky začínajú. Na prijímačky na SVŠ v Poprade som síce išla v požičaných šatách aj kabáte, v sivých galošiach s kožúškom, ale moje rozhodnutie byť učiteľkou, už bolo definitívne.

Roky učiteľky:

Po stredoškolských štúdiách som sa na denné štúdium na Pedagogickú fakultu do Prešova pre nedostatok miesta nedostala. V tých rokoch bol o túto profesiu enormný záujem...

Aký paradox s dneškom...

Do školských služieb som nastúpila po maturite roku 1967 ako nekvalifikovaná učiteľka v ZŠ v Hranovnici v 3. ročníku a po roku už moje roky viedli do teplickej školy, kde som prežila celý svoj produktívny život. Diaľkovým štúdiom na vysokej škole som si doplnila vzdelanie. Učila som podľa potreby na prvom aj druhom stupni.

Aj na Tepličke som začala tiež v 3. ročníku, no po pár mesiacoch som už bola triednou ôsmakom, v ktorej bol aj môj o šesť rokov mladší brat. V tom čase boli zmeny v učiteľských kolektívoch veľmi – veľmi časté. Na druhom stupni som učila všetky predmety okrem fyziky a prác v dielni. Pamätám si, že v čase keď sme učili v jedenásťdňovom cykle (do školy sa chodilo aj každú druhú sobotu), som učila špecifickú prípravu dievčat – varenie. To som mala v rozvrhu v sobotu štvorhodinovku. Kuchyňa pre dievčatá bola v priestoroch terajšej pracovne pani zástupkyne. Bol tam digestor, dva stoly a zopár kusov kuchynského náradia...

Po absolvovaní diaľkového štúdia na pedagogickej fakulte s aprobáciou 1. - 5. ročník som väčšinou učila na 1. stupni. Boli dni, keď som doučovala žiakov aj vo vlastnej kuchyni...

Mojím vzorom učiteľky boli už spomínané pani učiteľky Krokosová, Kráľová a pani profesorka matematiky na strednej škole Neustatová. Tieto všetky tri menované boli náročné na žiakov, ale aj na seba. Či to bolo prísne, nech posúdia žiaci – čitatelia...

V priebehu prvej učiteľskej etapy som bola aj vedúcou ŠJ, keď stravné lístky sme vyrábali doma a často mi pri ich výrobe pomáhali aj vlastné deti. Žiaci sa stravovali v ZVS (závod verejného stravovania), dnes penzión Váh. Mala som česť byť predsedníčkou ROH (Revolučné odborové hnutie), spracovala som niekoľko kabinetov, bola som vedúcou MZ (metodického združenia) a keď upratovačka odmietla kúriť a upratovať v dolnej budove, tak aj kuričkou a upratovačkou...

V tejto časti nemôžem nespomenúť to, čo som nemala v tomto období rada, ba priam som sa toho bála. Bolo to IPV (ideovopolitické vzdelávanie), ktoré sme mali pravidelne každé dva týždne. V rámci každého polroka nás čakali pohovory pred komisiou, ktorej členmi boli inšpektor, člen vedenia školy a metodik. Nerada na to spomínam...

Roky riaditeľky:

Závažná zmena v mojom učiteľskom živote nastala v roku 1991, keď som po mojom manželovi prevzala funkciu riaditeľky školy. Veľmi som sa toho bála, pretože som vedela do čoho idem. Manžel viedol školu predo mnou celých trinásť rokov. Škola sa u nás skloňovala pri líhaní aj vstávaní...

Obdobie, v ktorom som školu viedla bolo doslova finančnou mizériou školstva. Učili sme sa v piatich budovách (hlavná budova, dolná budova, materská škola, budova Jednoty nad predajňou potravín pani Kušnierárovej, aj na obecnom úrade v priestoroch dnešnej predajne Sta – zo. Peniažky na aký-taký odev školy bolo treba doslovne vyprosiť od miestnych organizácií. Ešteže boli ochotní...

Vo funkcii riaditeľky som sa snažila dať škole nejaké smerovanie. Videla som ho v regionálnej škole. Tá bola doslova mojou srdcovkou. Zmenili

sme interiér hlavnej budovy, jednotlivé triedy mali rôzne zamerania (trieda histórie školy a obce, trieda významných osobností obce, ekologická trieda, učebňa hudobnej výchovy, cudzích jazykov, matematiky, učebňa slovenského jazyka). Priestory chodieb sa premenili na izby starých materí, v ktorých nechýbala posteľ, kôlka, stôl, polica s náradím... Všetky vystavované exempláre boli pre žiakov posvätné. Perín na posteli sa dotýkali s úctou...

V roku 1992 začal vychádzať školský časopis Smrečiny, ktorý vychádza do dnešných dní a škole aj obci robí dobré meno. Predstavuje významné osobnosti obce, približuje čitateľom zvyky našej obce a ponúka aj iné zaujímavosti.

Vyučovali sme štyri regionálne predmety, ktorých obsah približoval žiakom život v našej obci, žiaci poznávali bližšie aj vzdialenejšie okolie. Vyučujúci vypracovali viacero seminárnych prác, v ktorých mapovali rôzne oblasti života v obci.

Po vstupe do celoslovenskej siete RŠ (regionálnych škôl) sme si navzájom vymieňali skúsenosti prostredníctvom otvorených hodín, uskutočňovaním rôznych seminárov, výstav. Od terajšieho vedenia aj kolegov očakávam, že pri zmene tohtoročného zákona a pri možnosti dopĺňania učebného plánu prvky RŠ nájdu svoje miesto vo vyučovaní na teplickej škole aj v budúcnosti...

V tejto časti nemôžem nespomenúť, že počas môjho riadenia fungovali v rámci SR školské správy, ktoré zároveň plnili aj kontrolnú činnosť. Dovolím si tvrdiť, že to bol správny spôsob riadenia školstva. Uskutočnilo sa množstvo metodických dní, rôznych seminárov, stretnutí riaditeľov škôl, prostredníctvom ktorých si učitelia a riaditelia vymieňali skúsenosti.

Problémy, ale aj radosti vedenia teplickej školy sa v minulom storočí v našej kuchyni varili spolu takmer štvrtstoročie – úctyhodných dvadsaťštyri rokov.

Od roku 1978 až 1991, keď školu viedol môj manžel a v rokoch 1991 – 2002 keď som jej velila ja. Či to boli roky pre NAŠU školu prínosom, nech posúdia dejiny.

Roky učiteľky vo výslužbe:

V roku 2002 prešla škola na právnu subjektivitu a bola spojená s MŠ. Nepovažovala som za správne, aby som v nových zmenených podmienkach rozbiehala vlastne novú organizáciu vzhľadom na môj vek, pretože som mala tesne pred odchodom do dôchodku. Z funkcie som odišla a stala som sa učiteľkou tretieho ročníka.

Ďakujem nebesám, že mi aj v záverečnej etape mojej učiteľskej cesty bol dopriaty bombónik v podobe overovania nových učebníc slovenského jazyka pre 2. – 4. ročník. Spolupráca s vydavateľstvom Orbis Pictus Istropolitana a Štátnym pedagogickým ústavom bola výborná. Pravidelné semináre v Bratislave s kolegami z rôznych trinástich škôl Slovenska kvalitné a moja posledná várka žiakov (terajších šiestakov) bola doslova prácou s malými jazykovedcami.

Som rada, že vôňu teplickej školy cítim naďalej, aj keď už nie som jej zamestnancom. Rada dýcham cez moje kuchynské okno jej vzduch a pozorujem jej ruch. Držím jej palce, aby z nej vychádzali mladí ľudia nielen vzdelaní, ale aj ľudia plní človečenstva...

PS: „Láska nie je o objatí, ale o obeti.“ A ja som túžila NAŠEJ škole obetovať sa.

SPOMIENKY A POZDRAVY

Pozdrav z partnerskej školy

Vážení a milí přátelé!

Jsou okamžiky, kdy je třeba se na chvíli zastavit a vzpomínat na události, které nás potěšily a dodnes v nás vyvolávají příjemné pocity a dodávají nám životní optimizmus. Mezi takové vzpomínky patří zcela jistě a neodmyslitelně ty, které se váží k dlouhodobé tradici našeho vzájemného přátelství, našich vzájemných setkávání. A jestliže Vaše škola slaví letos 75. narozeniny, nemůžeme my v žádném případě chybět mezi gratulanty.

V nekonečné řadě našich vzájemných setkání se od roku 1970, kdy naše družba vznikla, vystřídal v obou našich školách mnoho ředitelů a učitelů a ani není možno je na tomto místě všechny vyjmenovat. Všem bez výjimky ale patří díky za to, že jejich zásluhou se naše přátelství udrželo i přes různé politické události až do dnešní doby. Jim vděčíme za to, že jsme poznali nejen prostředí vesnic, školních budov, nasáli atmosféru pedagogických sborů, ale také poznali zajímavá místa našich regionů.

Jsem sice jedním z nejčastějších návštěvníků Liptovské Tepličky, přesto první zážitky znám jen z vyprávění kolegů, z nichž někteří již nejsou mezi námi. Avšak i tak mohu srovnávat, jakým obrovským vývojem prošla za ta léta Vaše vesnice, Vaše škola, kolik nových budov a zařízení vzniklo, ale také jak zmizely typické a pro nás neobvykle romantické domky s černými střechami a bílými zdmi. Doba se nikde nedá zastavit.

Při svých pobytech u Vás jsme poznali procházky ve Vysokých Tatrách, viděli jsme i tragický konec tatranských lesů zničených vichřicí, několikrát jsme se rozhlíželi z Královy holy, ze Spišského hradu, obdivovali jsme historické památky Levoči. A to jsem si určitě nevzpomněl na všechna navštívená místa.

Nade vše však vždy vynikalo, a toho si ceníme nejvíce, upřímné a přátelské přijetí, pohostinnost, vynikající kamarádská atmosféra při společných posezeních – prostě, ať už vzpomínáme na cokoli, vždy to byly „superzážitky“.

Nemůžeme zapomenout ani na Vaše šikovné děti, které jsme obdivovali při jejich vystoupeních nejen u Vás, ale i při jejich pobytu v Dolní Čermné. Na své pobyty ve vesnici pod Nízkými Tatrami vzpomínají i naši bývalí žáci, z nichž už většina patří mezi dospě-

lé. Tradície priateľských vzťahů nezůstala jen mezi našimi školami – o tom mohou vyprávět starostové obecních úřadů či členové hasičských sborů.

Co tedy popřát k 75. narozeninám Vaší oslavenkyni?

Obvykle se přeje štěstí, zdraví a spokojenost. K tomu rozhodně přispěje mnoho nadšených, obětavých a optimistických učitelů, dostatek hodných a nadaných žáků, určitě také dobrá spolupráce s vedením obecního úřadu a v neposlední řadě i dostatek státních dotací a peněz. A pak už zbývá jen třešnička na dortu – pokračování našich vynikajících přátelských vztahů, ať i generace dalších dětí a učitelů mají s láskou a radostí na co vzpomínat.

V Dolní Čermné dne 27. 4. 2008

Zdeněk Lněnička

Družobná škola zo 60-tých rokov.

MOJE ŠKOLSKÉ ROKY

Som presvedčený, že spomienky na školské roky sú pre každého vzácne, milé a silné. Sú v tom priateľstva s rovesníkmi, spolužiakmi, objavy, prvé vnikanie do sveta poznania – čítanie, písanie a všestranný rast.

Rímsko – katolícka škola, do ktorej patrili moje prvé školské kroky, stala na briežku pri kostole, neďaleko od nášho domu. Už sama budova predstavovala zvláštnosť, líšila sa od dreveníc a svojím vzhľadom, architektúrou, čo si deti nemohli uvedomiť, vyvolávala dojem vážnosti, dôstojnosti, pre domácich príliš honosnosti. Objekt na svoju dobu bol moderný, praktický. Spomeniem napr. rezervoár vody, ktorý bol umiestnený na povale. Voda sa do murovanej nádoby pumpovala kolesovou pumpou. Toto koleso veľakrát otočili neposlušní žiaci za trest – stanovený počet otočiek podľa previnenia.

Učiteľsky zbor tvorili mníšky rehole OSF. Iste pedagogicky boli fundované, na vysokej úrovni. Nám dedinským deťom pripadali trochu ako nadzemské bytosti, celé v čiernom, vždy dôstojné, lakonické a veľmi nábožné. Podobne ako aj teraz, sestry učiteľky boli špecializované na I. a II. stupeň – mladší – starší žiaci. Pozorne sme sledovali každý ich pohyb, činnosť. Vo vyučovaní vládol systém s presnosťou a náročnosťou. Bolo to dodržiavanie hodín, prestávky s dlhšou hlavnou prestávkou, cez ktorú žiaci sa zdržiavali vonku na dvore. Pamätám sa na prvé predmety

žiačikov – písanie, čítanie a všeobecnú náuku. Pripomeniem aj fakt, že v zdôvodnených prípadoch použili aj fyzické tresty. So žiakmi nemali ťažkosti dnešného rázu, keď učitelia musia čeliť aj životu nebezpečným útokom vlastných žiakov. Veľký dôraz sa kládol na praktickú výchovu. Boli to najmä ručné práce u chlapcov zamerané na drevo a u dievčat na vyšívanie, bytovú dekoráciu, varenie.

Výrobné predmety boli vyhodnocované a vystavené. Podobne veľa pozornosti venovali aj muzickému umeniu – spevu, divadlu, rôznym náboženským a svetským oslavám. Takáto osvetová činnosť bola rozšírená aj na dospelých, čo značne pozdvihlo aj kultúrnu úroveň a kvalitu života obyvateľov obce. Nevieť si spomenúť na telesnú výchovu, tá sa nevykonávala. Asi ju nebolo potrebné vykonávať, pretože pohybu, fyzickej námahy mali žiaci doma i pri prácach a povinnostiach habadej. Škola bola veľkou mierou naviazaná na kostol a náboženskú výchovu.

Tú zabezpečoval pán farár. Veľkú časť vyučovania zaoberali návštevy žiakov v kostole so zameraním na modlitby, pobožnosti a príležitostné akcie cirkevného roku.

Za výnimočný sa môže považovať zavedený systém pravidelného čítania kníh. Pre každú triedu bol zo školskej knižnice pridelený, podľa počtu žiakov v triede, počet vekové vhodných kníh.

Uplatňovala sa kruhová výmena s vypožičanou dobou 1-2 týždne. Výmena knižiek sa konala rotáciou v triede na hodiny čítania tak, že každý žiak povedal niečo, čoho bol schopný, s obsahu požičanej knihy a odovzdal ju v poradí podľa abecedného zoznamu nasledujúcemu susedovi. Veľmi praktický a dômyselný postup.

Dobu pedagogického vedenia školy v Liptovskej Tepličke zborm rehoľných sestier, hodnotím kladne a som presvedčený, že veľkou mierou pozdvihla duchovnú, kultúrnu úroveň života jej obyvateľov.

Máj 2008

Ing. Ladislav Milan

V ŠKOLSKÝCH LAVICIACH NA TEPLIČKE

som prežil šesť rokov, ne moje spomienky na školu začínajú skôr, než som začal do nej chodiť. Aj dnes vidím vozy naložené pieskom a skalami na stavbu novej školy, Andreja Hlinku s pánom farárom Kočišom na cestičke z novej školy ku kostolu; cítim to teplé septembrové ráno v tridsiatom šiestom, keď ma sestrička Elvíra /neskôr sme ju volali “ Zlaté srdiečko”/ po prvý raz posadila do novučkej lavice, ktorú som neskôr neraz polial slzičkami.

Niekoľko rokov som chodil do starej školy. V laviciach, ktoré zaiste pochádzali ešte z monarchie a boli vyzdobené drevorezbami po predkoch, sme sa tlačili štyria. Závideli sme veru tým, čo chodili no novej školy, v ktorej učili sestričky, kým v starej pán rektor Zalibera. Ale aj na neho si rád spomínam. Zastal sa ma, keď som si pre dve trojky podpísal vysvedčenie namiesto otca. Pomohol mi aj pri prijatí do gymnázia v Levoči, hoci on sám nepovzbudil ani jedného žiaka, aby šiel študovať na strednú školu. Veď aj ja som išiel až zo šiestej triedy, keď ma učila sestrička Valachová, vtedajšia riaditeľka školy a predstavená sestričiek. Dvaja moji spolužiaci išli až zo siedmej a ôsmej triedy.

Nová škola bola na vtedajšie pomery moderne vybavená: veľké snečné triedy, nový účelný nábytok, vodovod, ktorý síce fungoval len vtedy, keď sme zo studne na dvere natáhali vodu do nádrže na poschodí, elektrický zvonček /na baterku/. Takú školu nemali ani vo Vikartovciach, ani na Šuňave. Tepličania boli na ňu právom hrdí.

V nových podmienkach bolo možné zaviesť nové vyučovacie metódy a prostriedky a rozvinúť aj kultúrnu, osvetovú a zdravotnú – sociálnu činnosť, ako som sa o tom zmienil vo svojom rozprávaní o živote na Tepličke v prvej polovici minulého storočia.

Keď teraz kráčam od starej, ale účelne obnovej školy cez kostolný dvor k novej škole – 75 ročnej jubilanke, napadá mi, že tá cestička spája dve východné ustanovizne: kostol a školu, kedysi pri posviacke novej školy kazateľ prirovnal ich vzťah k rodine. Kostol je otcom, škola je matkou. Z toho spojenia vyplývala aj jednota výchovy v rodine a v škole. Keď si potom štát prisvojil to, čo vybudovali naši otcovia, kríž a zlaté písmena na priečelí novej školy nahradil hviezdami a červenými literami. Malo to znamenať, že aj výchova bude iná, než tá, z ktorej vyrástli a žili predošlé generácie. Nemôžem posúdiť jej výsledky a dôsledky.

Teplička, moja rodná, sa síce navidomoči zmenila, stala sa Dedinou roka 2007.

Dúfam však, že napriek pozitívnym vonkajším zmenám zostáva verná viere i tradíciám predkov.

Preto mojej rodnej i mojej prvej škole do storočnice želám: Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane.

MUDr. Štefan Benedikt Olejár

SPOZA KATEDRY

Na brannom cvičení, 60-te roky

Urobil som si celkový obraz o pracovnosti tamojších ľudí a nemýlil som sa. Skromné, pracovité a úprimné boli aj deti. Bola mi zverená 3. trieda s počtom žiakov 28. Deti boli poväčšine oblečené v tamojších krojoch. Tých som mal len do konca škol. roka. V roku 1960 som začal diaľkovo študovať v Košiciach kombináciu prírodopis – zemepis - práce na pozemku. Od nového školského roka ma preradili na roč. 6-9. Vyučoval som svoje predmety, ktoré boli aj mojou záľubou – prírodopis , práce na pozemku a výtvarnú výchovu. Triedna učiteľka zo VI.A triedy odišla. Tam bolo 23 žiakov. Ja som mal VI.B triedu s 30 žiakmi. Náhradného učiteľa nemohli zohnať, preto urobili jednoduché riešenie. Zlúčili obe triedy do kinosály s počtom žiakov 53 a ja som bol ich triedny učiteľ. Mal som 24 rokov. Prvá úloha bola stmeliť žiakov. To sa nám podarilo pomere rýchlo. Tento experiment si hneď prišli overiť dvaja inšpektori z Popradu. Boli mi na dvoch vyučovacích hodinách. Správa z inšpekcie bola veľmi stručná: Pri jeho snahe a pracovnosti je schopný túto početnú triedu úspešne zvládnuť. Skutočne sme si vzájomne rozumeli. Práca ma bavila. Cez prázdniny školstvo organizovalo dvojtyždenné praktická z geológie v Sp. Novej vsi a botanické vo Viničkách. Skúsenosti som využíval na usporiadanie školských súťaží v poznávaní nerastov, hornín a rastlín. Zúčastnili sme sa

Väčšina učiteľov si najradšej spomína na svoje prvé pôsobisko a na prvých žiakov. Ani ja nie som výnimkou. Mám najkrajšie a trvalé spomienky na pôsobenie v Liptovskej Tepličke. Ako som sa tam dostal? Pred vojenčinou v roku 1957 som mesiac učil vo Važci. Po vojenčine som sa vrátil na to isté miesto. Pobudol som vo Važci 2 dni a osobne ma navštívili z ONV – odboru školstva v Liptovskom Hrádku dvaja pracovníci a oznámili mi:„ Teraz nám Važec nehori, horí nám Liptovská Teplička (nedostatok učiteľov), zober si kufríky a choď tam!“ Mašinkou z Lipt. Hrádku som teda pricestoval do Lipt. Tepličky začiatkom novembra 1959. Na zastávke ma čakali dvaja urastení ôsmaci aj s károu. Naložili moju skromnú výbavu a zaviedli ma na Kobylárky do domčeka p. Fendeka, kde som mal už pripravenú jednu izbičku na bývanie.

Ešte v ten deň som si obhliadol dedinu, školu a z jednej strany krásnu Kráľovu hofu. Upútali ma brázdy na strmom svahu zvanom Grapa. Pýtal som sa domáceho, ako to orú. Myslím si, že hore idú naprázdno a dolu ťahajú brázdy. Domáci ma z mojich úvah vyviedol.

Dva páry volov ťahajú hore aj dolu. Všimol som si aj to , ako za bránami ženy zbierali kamene do košíkov a vysypali ich na hromady.

aj okresných súťaží v poznávaním rastlín s vybranými žiakmi. Počas vegetácie sme každý týždeň obmieňali 12 druhov rastlín očíslovaných v pohároch a vodou na chodbe. Žiaci ich v priebehu týždňa určovali. Vhodným doplnkom vyučovania boli aj vychádzky do okolitej prírody s cieľom poznávania a určovania druhov rastlín. Okrem vyučovacích povinností som vykonával aj skupinového vedúceho PO – SZM. Počas večerov a sviatkov som pripravoval nástenky v triede, na homej chodbe a nástenky PO – SZM. Vyžadovali si to najmä udalosti a výročia VOSR, SNP, Mesiac knihy, MDŽ, MDD, vznik ČSR, Víťazný február, 1. a 9. máj. Aj na nácvik divadiel sa zvýšil čas. Spomienky nám na účinkovanie v divadelných hrách Buky podpolianske a Jej pastorkyňa a tiež na pešie túry so skupinou starších žiakov na Kráľovu hoľu. Učiteľia sa na škole často striedali. Nebolo v dedine vhodné ubytovanie a stravovacie možnosti. Každý bol odkázaný sám na seba. Preto ani ja som tam dlho nezotrval. Keď som sa oženil v r. 1961 a o rok nám pribudol syn a k nemu aj stará mama, byť v dome Praškovcov nám nevyhovovalo, preto sme boli nútení v auguste 1964 Liptovskú Tepličku opustiť. Ťažko sa nám odchádzalo, pretože dobrosrdečných žiakov a tú krásnu prírodu nebolo jednoduché opustiť. Tak ako som učil žiakov pestovať stromčeky od semienka, to zakorenené semienko ostalo medzi nami dodnes. Žiaci nás pozvali na svoje okrúhle výročia aj výročia školy.

Veľmi ma potešila skupina mojich bývalých žiakov k 60. narodeninám. Priniesli mi veľkú tortu v tvare knihy a tiež publikáciu od Martina Martinečka Ako sa krúti svet. Tiež nezabudli na moje jubileum 70 rokov písomným blahoželaním a aj blahoželaním v Podtatranských novinách. Keď si teraz v pokročilom veku zaspomínam na svoju učiteľskú dráhu, najkrajšie spomienky ma zanesú do Liptovskej Tepličky a na svoju početnú triedu. Je mi ľúto, keď si často čítam zoznam žiakov, že už mnohí nie sú medzi nami. Ďakujem všetkým, ktorí ma ešte občas stretnú v Poprade, ďakujem tiež Bertuške Mezovskej (Bardyovej) za telefonáty. Sú to krásne, ľudské spomienky, ktoré mi spríjemňujú a predlžujú môj dôchodkový vek.

Dominik Fujaš

Nástup týždeň pred začiatkom šk. roka – 25. august 1957

Doprava by dnes pripadala romantická: úzkoľajka z Liptovského Hrádku cez Čierny Váh, pre nás konečná zastávka Liptovská Teplička, vláčik pokračoval ďalej pod Holicu.

Čas cesty cca 3 hodiny vzdialenosť 33 km. Ešte „romantickejšia“ bola cesta v zime, keď sme si vo vagóne prikurovali drevom a uhlím v pecku v strede vagónika. Keď sme chceli byť rýchlejší, a hlavne v týždni, keď mašinka nepremávala, absolvovali sme cestu pešo zo stanice v Štrbe.

Najčastejšie sme cestovali z Popradu do Víkartoviec autobusom a odtiaľ lesným chodníkom. Kondičkou sme sa mohli rovnať aj pánovi Dzurindovi – maratóncovi.

V spomínanom šk. roku nastúpilo do školy 7 čerstvých absolventov pedagogickej školy, takže vekový priemer v zbere bol 21 rokov. Riaditeľom nám Jozef Majerčák, zástupca bol Gustáv Seemann. Vtedy bola v zbere úplná kvalifikovanosť. S čím sa dnes môže pochváliť máloktorá škola. Škoda, že riaditeľ zvykol hospitalizovať za dverami, čím nás veľmi stresoval.

Podmienky boli ťažké. Už nárečie v dedine bolo nezvyčajné s poľskými prvkami - ako sa hovorí: mohli nás aj predať a nevedeli sme o tom.

Učili sme v dvoch budovách: v starej škole boli ročníky 1.,2. a zozadu trieda materskej školy, kde bola riaditeľkou p. Majerčáková a učila s ňou

šk. rok 1967 / 68

za vedomosti a zručnosti, ktorými sme ich vybavovali.

60 – te roky sa vyznačovali v vzdelávaní prísnyim režimom. Učitelia museli absolvovať rôzne doškoloňovacie kurzy a brigády, hlavne v čase prázdnin. Cez školský rok to boli tzv. stranické vzdelávania so štúdiom stranickej literatúry, z ktorej boli potom pohovory, obyčajne raz mesačne a aj s písomnou prípravou.

Rástli sme aj kvalifikačne – metodické združenia na 1. stupni a predmetové komisie na 2. stupni. Raz za čas zavítala k nám aj školská inšpekcia.

Na každú vyučovaciu hodinu sme sa pripravovali písomne. Prípravy každé ráno kontroloval riaditeľ školy počas povinného prehľadu dennej tlače.

Pomôcok sme mali málo, a tak sme sa realizovali v svojpomocnom zhotovení. V triedach i na chodbách boli nástenky, ktoré sa museli pravidelne aktualizovať. Na každý štátny sviatok alebo výročie musel byť pripravený program a oslava. Od učiteľa sa vyžadovala mimotriedna a mimoškolská činnosť. Na škole pracovala pionierska organizácia a rôzne krúžky, samozrejme pod vedením učiteľov. Okrem toho boli kurzy pre negramotných – obyčajne cigánov a zdokonaľovanie sa v ruskom jazyku pre všetkých učiteľov i vedenie školských knižníc. Mimoškolská činnosť v obci spočívala vo vedení spoločenských organizácií, Zväz žien, Československý červený kríž, Zväz mládeže, Zväz Československo–sovietského priateľstva to všetko zastrešovala Osvetová beseda, ku ktorej patrila aj Miestna ľudová knižnica.

Teda učiteľ, ako vždy, dievča pre všetko, ale finančné ohodnotenie mizerné. Nástupný učiteľský plat v tom období prvých piatich rokov bol 1 050 Kčs – čistej 894,-Kčs.

p. Feriancová – obidve boli manželky učiteľov ZŠ. V novej budove boli všetky ostatné ročníky. Na 1. stupni sme mali po 2 triedy z každého ročníka, učili sme na smeny. Škola bola bez telocvične. Na školskom dvore sme si svojpomocne vybudovali telovýchovný areál: volejbalové ihrisko, kladina, hradza, doskočište, pre šplh konštrukcia s tyčou a lanom. V prípade zlého počasia sme upravili triedy a slúžili nám žinenky, debny, lavičky a gramofón na rytmické cvičenia. V zime nám poskytovali okolité svahy dostatok priestoru na lyžovanie a sánkovanie, klzisko sme si robili na celom školskom dvore. Veľa času z hodín TV zabralo nacvičovanie spartakiády, deti to mali rady. Problémy boli, keď sme požadovali úbory, hlavne u dievčat.

Ťažko bolo pre učiteľom zohnať bývanie a stravu. Pomohli nám v tom z MNV, my sme na ich odporúčanie museli zájsť za gazdom a požiadať o byt. Niekedy nám poskytovali aj raňajky, o ostatné sme sa postarali sami. S nábytkom do izieb bolo ešte ťažšie. Aj prvé dni za katedrou priniesli stresové situácie. Deti vedeli využiť náš vek a nedostatok skúseností. Postupne sme si na seba zvykali, my sme zúročovali, čo sme pri štúdiu získali a deti boli vďačné

Učiteľské poslanie je služba srdcom, dušou i intelektom k tým najvyšším ideálom a hodnotám. Ako mi pribúda rokov, pribúda mi aj úcty k životu. Rešpektu voči skutočnosti a jej mlčanlivá múdrosť udivuje ma stále viac. A tak mi prichodia na um slová : „Vyučím ťa a ukážem ti cestu po ktorej kráčať máš...“. Po tej ceste kráčam a často spomínam na slnečné augustové ráno, keď som vystúpila z autobusu v Liptovskej Tepličke. Na prvý pohľad ma zaujalo okolie, no hlavne milé zvitanie známych i menej známych tvári. Tešila som sa z každého nového dňa pri zapaľovaní plameňa poznania, otváraní dvierok skúseností, či rozochvievaní detských srdiečok pre dobro. Snažila som sa položiť základy budúcej osobnosti žiaka, jeho duchovnej dimenzii. Učiť vidieť i obdivovať nepoznané veci na vyučovaní i v mimovyučovacom čase. Dôkazom bola v roku 1985 účasť štyroch žiakov na CTIF v požiarňickom športe v rakúskom meste Vöcklabruck, kde sme dôstojne reprezentovali našu vlasť.

Pozitívne vzťahy umocňovali ľudskosť i v pedagogickom zbore, lebo škola je vo svojej najzákladnejšej podstate o ľuďoch a ľudskosti.

Najväčšou odmenou je, že môžem pozorovať vedomostný i mravnostný rast svojich žiakov, z ktorých sú dnes statoční a čestní ľudia, a tak vychovávajú aj svoje deti.

Môžem s radosťou povedať, že to boli krásne roky môjho života, lebo som spoznala mnoho pracovitých ľudí, ktorým hlboká viera dávala odvahu, nádej i silu prelomiť bludný kruh.

Príjemné chvenie pri srdci, vzrušenie i slzu v kútiku oka mi dávajú milé spomienky na túto školu, žiakov i priateľov. A práve tieto momenty vlievajú do mňa nové sily.

Generácie žiakov prichádzajú i odchádzajú. Učiteľ zostáva.... Zostávajú aj stopy v duši človeku, s ktorým a pre ktorého pracoval, ba i žil.

Ďakujem, v spomínaní i v modlitbách a prajem Vám milí kolegovia, snaživých žiakov a Vám milí žiaci, trpezlivých učiteľov.

Mgr. Mária Badiarová

Na základnú školu v Liptovskej Tepličke som nastúpila koncom augusta 1980 a vždy si na ňu spomínam veľmi rada. Bolo to moje prvé učiteľské pôsobisko a preto má pre mňa osobitné čaro.

V spomienkach sa mi vybavujú moji milovaní piataci, ktorých som učila matematiku a zvlášť moja 5.B trieda, ktorá mi robila radosť pri učení, ale i huncútstva mimo školy. Triedy boli umiestnené v dolnej budove, kde sa kúrilo v pieckach, uhlie sa vozilo od hornej budovy na sánkach, na dvore boli umiestnené suché záchody. Keď bolo treba, žiaci odchádzali vyberať zemiaky, niektorí pomáhali rodičom na salaši. Nezabudnuteľné sú pre mňa všetky mimoškolské aktivity so žiakmi. Zvlášť úsmevná bola zimná sánkovačka, kedy som stratila opäťok na čižme a my sme ho hľadali v snehu, lebo ma večer v dedine čakal ďalší program, ktorý sa nedal absolvovať v inej obuvi.

Aj dnes s odstupom času si ešte viac uvedomujem, že to bol tvrdý učiteľský chlebiček.

Cestovanie autobusom a tým čakanie na zastávke v čase i nečase, veľakrát zmrznutí od zimy sme sa postavili pred katedru, aby sme si plnili svoje vyučovacie povinnosti.

Neskôr ako vedúca pracovníčka na odbore školstva som začala vnímať všetky pozitívne zmeny, ktoré sa udiali v tejto škole. Aj napriek všetkým ťažkostiam držala krok s mestskými školami, konkurovala v súťažiach, ba v mnohých oblastiach išla svojou cestou a stala sa príkladom v projektoch i v modernizácii školy, úspešne reprezentovala región aj za hranicami našej vlasti.

Vyjadrujem uznanie všetkým, ktorí ju pretvárajú do krásy, vedeniu školy, obce, pedagógom, ktorí v nej plnia svoje poslanie.

Želám tejto škole veľa úspešných, pracovitých a milých žiakov, skvelých učiteľov, prajných a korektných rodičov.

Srdečne blahoželám Základnej škole v Liptovskej Tepličke k peknému jubileu a želám jej, aby ešte dlhé roky rozdávala múdrosť, lásku a dobrotu.

V Poprade 3. júna 2008

**Mgr. Alena Madzinová,
Školský úrad Poprad**

Dnes, po takmer viac ako 31 rokoch praxe sa vraciam na jej začiatok. Píše sa rok 1977. Ja, ako mladá, plná entuziazmu odovzdávať vedomosti a vychovávať na svoj obraz mlad, nastupujem do Základnej školy v Liptovskej Tepličke.

Moja prvá cesta, do tejto /vtedy/ Pánom Bohom zabudnutej obce, bola plná očakávania. Bolo horúce leto. Viezol ma môj otec na vtedy modernom aute značky Moskvíč. Na moje neustále otázky, kedy tam budeme, znela jednoduchá, ale opakujúca sa odpoveď - za tou zákrutou. Konečne, za tou poslednou, sa mi vynoril neopísateľný obraz... Prežila som. Po zoznámení sa s pánom riaditeľom, Miroslavom Repkom, sme podstúpili tortúru hľadania podnájmu. Jedna pani vyvalila na mňa okále a na pána riaditeľa sa otočila s otázkou - toto ide učiť? Nuž, „toto“ som bola ja vo svojej životnej veľkosti /dnes„S“/. Prežila som.

Bývala som s kolegyňou Majkou v útlej dreveničke pod školou u Sakmárych. Tri malé okienka, kachľová pec, stolíček, dve naše gaučiatka / môj sme doviezli na streche Moskviča z Liptovského Mikuláša/ a klinec na stenách s naším skromným šatníkom. Toaleta –pričňa pri teliatkach. Ako v rozprávke. Ale najrozprávkovejši /skutočne/ boli moji prví žiaci, ktorých som milovala a dodnes milujem.

Veľa by sa dalo popísať. Začiatky krásne, nezabudnuteľné, rozprávkovo- malebné ako príroda, ktorej súčasťou je moje prvé pôsobisko. Keď som v roku 1983 odišla do Liptovských Sliačov, netušila som, že so školou budem ešte spolupracovať. Naša spolupráca začala v roku 1994 v oblasti regionálnej výchovy a ľudovej kultúry a trvá dodnes.

Prešlo viac ako 30 rokov. Práca v školstve sa nedá opísať ani zhrnúť do pár riadkov. Treba ju prežiť so všetkým , čo život prináša. Zmeny v legislatíve, zmeny v kolektíve, zmeny v čítení a myslení žiakov, rodičov i verejnosti. My učiteľia sme rebeli, ale kreatívni, flexibilní na každú zmenu.

Väčšinu svojej praxe riadim ľudí. Stručne: 1977 -1981 učiteľka, 1981 -1983 – zástupkyňa riaditeľa školy p. Františka Bardyho, 1983 – 1991 – učiteľka v Liptovských Sliačoch, 1991 – 2002 riaditeľka menovanej školy, 2002 - 2004 – učiteľka v Liptovskom Mikuláši na Ul. čs. brigády a od roku 2004 riadim menovanú školu. Mám za sebou bohatú publikačnú činnosť a organizovanie celoslovenských seminárov a výstav v oblasti regionálnej výchovy, pôsobenie v rôznych organizáciách, som spoluzakladateľkou dvoch občianskych / pedagogických/ združení, pracovala som v rôznych komisiách a množstvo ďalších aktivít.

Svoju prácu milujem, tak ako väčšina z nás, ktorí sme svoj život zasvätili láske k deťom.

Mgr. Ľubica Revajová

Z PERA NAŠICH ŽIAKOV

Naša škola

Naša škola bola postavaná pred 75 rokmi.

Nedávno bola vynovená. Vymenili sa všetky okná za plastové. Aj interiér je veľmi pekný a útulný. Od môjho starého otca som sa dozvedel, že za jeho čias boli v škole iba dve triedy. Do školy nosili handričky, grifel a tabuľky. Keď chodil do školy, neboli také tabuľky ako máme dnes. Na tabuľku písali príklady a abecedu. Učiteľ, ktorý ich učil, ich často bil. Deti nosili miesto tašiek šatku uviazanú na chrbte a nosili v nej učebnice. Keď niekto poškodil učebnicu, musel za ňu platiť. Deti v tých časoch učili sestričky a neskôr učiteľia. Na kontrolu chodili inšpektori iba raz do roka. Často vyvolávali iba najlepších žiakov. Žiaci nosili iba jednu veľkú knihu, v ktorej boli spojené štyri predmety. Volala sa Reálie. Mali aj čítanku, katechizmus a

cirkevné dejiny.

Keď mi môj starý otec rozprával, ako sa učili v tých časoch, uvedomil som si, aké ja mám šťastie.

Matej Mezovský, V. A

Zážitky starých rodičov

Začal sa nový školský rok a žiaci nastúpili opäť do školy. Do školy zavítali nielen noví žiaci ale aj noví učiteľia.

Začalo sa vyučovanie a do triedy, v ktorej sa učila moja stará mama, vošla nová súdružka učiteľka. Žiaci sa postavili, a tak jej dali milo najavo, že ju medzi seba prijali. Predstavila sa im a po jednom sa jej začali predstavovať aj žiaci. Prišiel rad na jedného chlapca ktorý sa volal Vladimír. Postavil sa a povedal: – Ja som Vladimír Človek. Súdružka učiteľka sa postavila a povedala: - Áno aj ja som človek a teraz mi povedz, ako sa voláš. Chlapec neváhal a znova povedal: -Volám sa Vladimír Človek. Súdruž-

ka učiteľka sa rozplakala a povedala, že si z nej žiaci robia žarty. Vladimíra vzala za ruku a uplakaná s ním išla k súdruhuvi riaditeľovi. Povedala, čo sa stalo a súdruh riaditeľ si pomaly otvoril klasifikačný zožit. Súdružke učiteľke vysvetlil, že došlo k nedorozumeniu a že žiaci si z nej žarty nerobili. Žiak sa naozaj volal Vladimír Človek.

Súdružka učiteľka sa žiakom ospravedlnila a ďalej pokračovali v predstavovaní sa.

Ivana Sedláková, VIII. B

Moja škola

Moja škola bola postavená v roku 1933. Tento rok slávime 75. výročie školy.

Počas týchto 75 rokov to zďaleka nebolo také ako teraz. Neboli tu vyštudovaní učitelia. Mojich starých rodičov učili sestričky. Neučili ich rôzne predmety. Určite sa neučili chémiu, fyziku. Učili sa len základné veci pre život. Písať, čítať a počítat'. Učili sa aj iné predmety, ale nie tak podrobne ako my. Nemali na to učebnice ani čas. Dokonca neboli ani zošity. Písali na malé tabuľky s kriedou. Na jar a v jeseni vymeškali mnoho hodín, lebo museli pomáhať svojim rodičom, či už pri senných prácach alebo na gazdovstve. Len cez zimu chodili do školy aby sa zohriali. Postupne ako sa doba menila a zlepšila, aj našej škole sa prilepšilo. Ak by sme sa pozreli na školu v roku 1933 a teraz asi by sme ju nepoznali. Či už učiteľov, žiakov ale aj školský nábytok. Takými lavicami, ako máme, sa nemôže pochváliť každá škola. Za posledných päť rokov sa nám podarilo veľmi veľa. Za naše najväčšie úspechy pokladám jazykovú tieň, ktorú by sme v našom okolí našli ťažko. Cez jaré prázdniny sa vykonala kompletná výmena okien. Aj školský nábytok prešiel veľkými zmenami. V každej triede máme nové lavice. A nie len školský nábytok prešiel zmenami, ale aj triedy. Každá trieda je zameraná na iný predmet. Napr. moja trieda je zemepisná. Za tieto všetky zmeny ďakujem pani riaditeľke. Moja škola robí rôzne súťaže. Nedávno bol zber papiera, kde sme vyhrali. Každá trieda má svoju triedu skrášliť kvetami. Najkrajšia trieda bude odmenená.

To je asi všetko, čo by som chcel povedať v skratke o mojej škole.

Štefan Koreň, VIII.B

Detstvo mojej starej mamy

Keď bola moja stará mama malá, veľmi rada chodila do školy. Vždy sa tešili na zimu, pretože to bolo ročné obdobie, keď bola škola plná detí.

Keďže v nej bola zima, každý žiak si so sebou nosil poleno, aby bolo v ich školičke teplo. Knihy si žiaci nenosili v školských taškách ako my dnes, ale mali ich zavinuté v šatke, ktorú mali obviazanú okolo pása. So sebou si nosili aj malú tabuľku, na ktorú písali. Nebola síce veľká, ale keď už bola celá tabuľka zapísaná, tak si ju zotrelí a znova písali. Tak to bolo len cez zimu. No keď prišla jar, už do školy nechodili. Museli pomáhať rodičom na poliach sadiť zemiaky a siať. Takže mali od školy oddych. Keď prišlo leto, ľudia sa pobrali na svoje polia, aby pokosili a pohrabali trávu, ktorou živili domáce zvieratá. Samozrejme, že ľudia nemali pokoj ani v jeseni. Všetci sa vybrali na polia obrábať pôdu. Dokonca aj tí najmenší žiaci.

No keď prišla zima, znovu si zobrali svoje knihy, tabuľky a pobrali sa do školy.

Veronika Muchová, VIII. A

Staré časy

Medzi chodením do školy v časoch našich starých a časov našich, nie sú až také veľké zmeny.

Deti chodili do školy ako aj my teraz, o pol ôsmej. Prišli do školy a museli sa prezúť, aby nerozňasali špinu, čo nie je žiadna novinka. Hodiny mali v podstate také isté s výnimkou cudzích jazykov. Ani poobedňajšie hodiny pre nich neboli tabu. Školu končili o dvanástej hodine a približne o druhej sa vrátili na vyučovanie. Mali buď telesnú, výtvarnú alebo ručné práce. Tam sa učili šiť, piecť, štrikovať a bežné domáce práce. V tých časoch museli doma dosť pomáhať a preto chodili do školy len v zime. Znížené známky zo správania, poznámky alebo predvolanie pre rodičov praktizovali, ale okrem toho používali aj fyzické tresty. Keď si učители alebo učiteľky nevedeli rady s neposlušnými žiakmi, jednoducho ich potrestali.

V dnešných časoch máme oveľa viac učebníc, kníh a vymožeností na vzdelávanie. Naši starí rodičia toľko toho nemali, a predsa sú niekedy múdrejší ako my.

Lucia Ovsiaková, VIII.A

Za starých čias

Škola za starých čias bola iná ako dnes. Lavice boli ako sú dnes v kostoloch, lenže menšie. Nemali radiátory, ale pece, do ktorých dávali drevo. Učitelia v tých časoch boli prísnejší a žiaci mali pred nimi rešpekt. Žiaci v tých časoch mali určitú disciplínu. V dnešnej dobe si učitelia (niektorí) ten rešpekt už ani nevybudujú. Môj starý otec si spomína na jednu príhodu zo svojho školského života. Rozhodol sa, že zaspí na hodine. Ale vtedy mali hodinu s veľmi prísnou učiteľkou a tá keď ho videla, dala po prstoch a potom si aj zapamätal, že robiť si žarty z učiteľa sa neoplatí. Písanie bolo vtedy celkom iné. Písali husacím brkom, ktoré namáčali do atramentu. Mala prestávka trvala 5 minút a veľká 15 minút. Po zazvonení museli žiaci sedieť s rukami za chrbtom. Keď žiak vyrušoval, musel sa oprieť o lavicu a dostal po zadku

palicou. Hneď po škole mali žiaci svoje povinnosti na poli, alebo museli robiť inú prácu. Keď šli pracovať ráno, museli sa vypýtať od učiteľa. Jedálne neboli a tak si desiatu museli brať so sebou. Po vyučovaní sa žiaci museli pochytať za ruky a odprevadiť sa domov. Upratovačky v tých časoch neboli a preto si museli žiaci v sobotu popratať triedu. Staré časy boli ťažké nielen pre učiteľov, ale aj žiakov, a preto si musíme vážiť, čo máme, lebo naši starí rodičia to nemali a ani nebudú mať.

Katka Mezovská, VIII.B

Škola mojimi očami

Naši rodičia či starí rodičia nemali takú možnosť vzdelávať sa ako my. Ich vyučovacia hodina sa začínala obyčajným zvončením cýffn. Dnes nám na hodinu zvoní príjemná melódia. Dokonca cez vianočné obdobia si spolu so zvončekom, ktorý máme radi, až keď zvoní na koniec hodiny, môžeme zaspievať nejakú vianočnú koledu. Po dopoludňajšom vyučovaní hladní ako vlci sa odobráme pár krokov od našej školy do jedálne. Naši predchodcovia sa museli chodiť naobedovať do dnešnej krčmy. Vôbec nie tak blízko ako my. Cez veľkú alebo malú prestávku chodíme na toaletu zase len cez jednu krátku chodbu. No terajší starí ľudia na toaletu chodili na čerstvý vzduch do tzv. latrín. V škole nedávno prebehli veľké zmeny. Nahradili sme staré okná za plastové a

tak sa stala o pár rokov vo vonkajšej kráse mladšia. No nič na tom nemení, že škola má svoju históriu omnoho väčšiu. Stojí už sedemdesiatpäť rokov a prešlo ňou už mnoho ľudí a určite z nej aj veľa vzdelaných ľudí vyjde. Budú do nej ešte chodiť naše deti a aj našich detí deti a tak budeme porovnávať jej zmeny. Táto ZÁKLADNÁ ŠKOLA už oslávila svoje 75. výročie a ja jej chcem popriať, aby ešte oslávila svojú prvú stovku.

Prajem jej všetko dobré!

Dominika Keďuchová, VIII. A

Škola tesne po otvorení ...

„Je ráno, pol siedmej. O necelé dve hodiny začína škola, no predtým sa musím do školy pripraviť.“ Takými to slovami začínala rozprávanie o svojich školských časoch stará mama. No pokračovať budem ja.

Školský deň sa začínal o ôsmej hodine. V škole sa vyučovali základné predmety rovnako ako teraz: matematika, slovenčina a cudzí jazyk. Medzi povinné predmety patrilo aj pracovné vyučovanie, na ktorom sa žiaci učili vyšívať, štrikovať, štopkať, ... Pred začatím vyučovania sa deti z celej školy postavili do radov a dnu ich púšťali podľa tried. Od piatej po ôsmu alebo deviatu triedu. Po ôsmu alebo deviatu som napísala preto, lebo počet ročníkov sa zmenil. Cez prestávky chodili dookola po triedach alebo na chodbách a pripravovali sa na nasledujúcu hodinu. V zime museli doniesť 2 až 3 polienka. Vtedy nemali plynové kúrenie ako máme teraz my. V škole bolo chladno. Keď chceli mať teplo, museli doniesť 2 až 3 polienka.

Takéto časy boli pred sedemdesiatimi rokmi.

Anna Bohunčáková, VIII. A

Škola v minulosti

Starý otec nám rozprávali:

V minulosti sme chodili do školy, ktorú sme nazývali stará škola. Dochádzka do školy bola 6-ročná a učilo sa v dvoch triedach. Keďže deti stále pribúdalo, roku 1932 – 1933 Tepličania postavili novú školu za pomoci pána biskupa Vojtašáka. Túto školu posvätil kňaz Andrej Hlinka v roku 1933. Vyučovanie otec biskup zveril reholným sestram rehole sv. Františka. Tieto sestričky boli všestranne vzdelané a priniesli nové metódy vyučovania. Teplické deti tak pozdvihli na vysokú úroveň. Každý ročník mal osobitnú triedu, len posledné tri ročníky mali spoločné vyučovanie. Učilo sa len v dolných miestnostiach, lebo na hornom poschodí boli ubytované sestričky. Tri sestričky učili deti a ostatné boli pomocnice v kuchyni alebo upratovačky. Hore na poschodí bola kaplnka, kde sa konala raz za týždeň sv. omša. Mali sme aj veľkú spoločenskú miestnosť, kde sestričky robievali všelijaké spoločenské a kultúrne podujatia. Hrávali sa aj všelijaké divadlá, najmä na Vianoce a Veľkú noc, ktoré samy pripravovali. Deti zo školy chodili domov vo dvojiciach v rade až ku požiarnej zbrojnici. Reholné sestričky boli v Liptovskej Tepličke do roku 1950. Neskôr museli odísť z Tepličky preč a nahradili ich civilní učitelia. Vyučovanie a výchova detí sa veľmi zmenila. Deti už vtedy mal i šlabikáre, písanky a organizovali sa školské výlety do prírody a blízkeho okolia Tatier. Školská dochádzka sa zmenila na osemročnú.

Anna Bulavová, VIII.B

Škola našich rodičov

Vyučovanie sa začínalo o pol ôsmej. Každá druhá sobota bola pracovná. Do školy chodili týždeň ráno, týždeň po obede. Mali prísnu telesnú výchovu. Dievčatá museli mať modré trenky, biele tričká a tenisky, chlapci červené trenírky, biele tielko a cvičky.

Boli zavedené prísnejšie pravidlá. Napríklad žiakovi, ktorý nemal domácu úlohu, sa ušlo aj pár faciiek, alebo ho vyťahali za vlasy. Žiaci si nedovolili odvrávať či papuľovať.

Boli uskutočnené aj povinné brigády. Napríklad čistenie potokov. Tiež mali aj zber zamiakov, čiže zemiakove brigády.

Prázdniny mali zimné a jamé. No mali aj tzv. „UHOLNÉ PRÁZDNINY“. Tie boli iba v zime. Boli preto, že im nedoviezli uhlie, a tak sa nemalo čím kúriť. Tak vznikli uhoľné prázdniny, na ktoré sa všetci veľmi tešili.

Dôležitý bol 1. máj – Sviatok práce. 1. mája sa vo Svite odohrávala manifestácia. Všetci pokrikovali: „Nech žije 1. máj. Česť práci!“ Popri tom žiaci lízali zmrzlinu.

A tak mi z toho všetkého vzniklo také jedno, akoby príslovie: „Nije dôležité, kde a ako sa učí, ale kto sa ako snaží. Ved' každý z nás chodil, chodí a bude chodiť do školy. Tam sa bude vzdelávať a pripravovať sa, o seba postarať v živote sa však musí sám. Ved' každý máme svoje vlastné krídla, nuž si leťme.“

Michala Giničová, VIII.A

Zážitky našich rodičov a starých rodičov zo školy

Naši starí rodičia chodili do školy ešte počas pôsobenia sestier rádu sv. Františka a veru to nebola prechádzka ružovou záhradou. Vždy, keď sa začínalo vyučovanie, museli sa žiaci pomodliť, ale nielen vtedy, ale i po jeho zakončení.

Bez modlitby sa vyučovanie vôbec nemohlo začať.

Boli to časy, keď žiaci dostali trest zato, ak niečo vyparadili. Ak im mníšky nebuchli paličkou po prstoch, tak si museli na jednu triesku kľaknúť a druhú držali so vzpriamenými rukami. Nebolo to vôbec také jednoduché ako teraz.

V týchto časoch mníšky bývali v škole a bola tu i kinosála, kde sa premietali filmy.

Naši rodičia chodili do školy iba vtedy, keď nemuseli pomáhať v domácnosti, na poliach, teda najmä v zime. Žiaci dokonca chodili cez každú prestávku von, či bolo leto, alebo zima.

Andrea Novotná, VIII. B

Roky štastia

„Prežila som tam ťažkosti i radosti.” Touto vetou začala spomínať na svoje detstvo moja starká. A ďalej dodáva:

- Do školy som chodila rada. Nebola som najhoršou, ale ani najlepšou žiačkou. V roku 1946 som začala navštevovať miestnu ľudovú školu. Od prvého ročníka až po štvrtý som navštevovala terajšiu hornú budovu školy a vo vyšších ročníkoch sme sa učili v terajšej dolnej budove školy. Našimi učiteľkami boli školské sestry rádu sv. Františka. Riaditeľom školy bol pán Zalibera. V jednej triede bolo priemerne tridsať žiakov. Školská dochádzka bola taktiež povinná ako dnes. Do školy sme chodili celý školský rok, ktorý trval desať mesiacov. V lete sme museli pomáhať rodičom na poliach, a preto naše ospravedlnenky boli písané asi takto: „Prosím o ospravedlnenie mojej dcéry Marienky, lebo musela hrať.” Ospravedlnenky boli písané v teplíckom nárečí. V škole sme mali podobné predmety ako sú dnes, napr: prírodopis, dejepis, zemepis, matematiku, slovenský jazyk, telesnú výchovu a tiež náboženstvo. Neskôr, keď prišiel socializmus, povinným predmetom sa stal ruský jazyk. Zo školy odvedli školské sestry, ktoré boli odkázané na namáhavejšiu prácu. Do školy zavítali „civilní učitelia.” Ako školáci sme sa tešili na cirkevný sviatok kedy sme si mohli oddýchnuť od domácich prác, aj školských povinností. Každý týždeň vo štvrtok sme mali voľno – nešli sme do školy. Staršie dievky chodili v tie dni na priadky a mládenci ručne rezali drevo. Skrátka moje školské časy sa podobajú tým vašim.

Tak toto sú tie moje školské ťažkosti i radosti. No aj keď to nebolo ľahké, škola bola a stále bude mojou „Matkou vychovávateľkou.”

Dominika Slivošová, VIII.B

Úspechy žiakov našej školy v súťažiach v posledných školských rokoch

Medzinárodná súťaž

2007 / 2008 Tatranská euroliga v atletike Marek Kopáč 9.A – 1. miesto beh na 2 000 m

Celoslovenské súťaže

2007 / 2008 Majstrovstvá Slovenska v turistickom viacboji Prines oheň a zvíťaziš
starší chlapci – 2. miesto
mladší chlapci – 2. miesto
mladšie žiačky – 2. miesto

2005 / 2006 Majstrovstvá Slovenska v turistickom viacboji Prines oheň a zvíťaziš
staršie dievčatá – 2. miesto

2002 / 2003 Majstrovstvá Slovenska v turistickom viacboji Prines oheň a zvíťaziš
staršie dievčatá – 3. miesto

2001 / 2000 literárna súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko
Barbora Kondulová 9. A – 1. miesto

Krajské súťaže

2007 / 2008 Geografická olympiáda Viktória Mezovská 7.A – úspešný riešiteľ

2006 / 2007 Geografická olympiáda Veronika Čižmáriková 9.A – úspešný riešiteľ

Okresné súťaže

2007 / 2008	Geografická olympiáda	Anetka Ďuricová 5.A – úspešný riešiteľ Peter Chovan 6.B – úspešný riešiteľ Viktória Mezovská 7.A – 1. miesto, úspešný riešiteľ Martin Jurčík 7.B – úspešný riešiteľ Katarína Ďuricová 9.A – úspešný riešiteľ
	Pytagoriáda	Tomáš Kopáč 3.A – úspešný riešiteľ Patrik Koreň 4.A – 3. miesto, úspešný riešiteľ Július Ďurica 7.A – úspešný riešiteľ
	Matematická olympiáda	Anetka Ďuricová 5.A – úspešný riešiteľ
	Biblická olympiáda	Monika Ivanová, Eva Kušniráková, Tomáš Miždoš 9.A – 2. miesto
	Hliadky mladých zdravotníkov I – 2.miesto	
	Hliadky mladých zdravotníkov II- 2. miesto	
2006 / 2007	Geografická olympiáda	Veronika Čižmáriková 9.A – 1. miesto, úspešný riešiteľ Peter Chovan 5.B – úspešný riešiteľ Viktória Mezovská 6.A – úspešný riešiteľ Juraj Smolár 9.A – úspešný riešiteľ
	Pytagoriáda	Anetka Ďuricová 4.A – úspešný riešiteľ Mária Nahalková 8.A – úspešný riešiteľ
	Matematická olympiáda	Patrícia Paračková 6.,B – úspešný riešiteľ
	Biblická olympiáda	Veronika Čižmáriková 9.A, Monika Ivanová 8.A,
	Eva Kušniráková 8.A – 2. miesto	
	Olympiáda nemeckého jazyka	Veronika Čižmáriková – 3.miesto
	Hliadky mladých zdravotníkov I – 1. miesto	
	Hliadky mladých zdravotníkov II – 2. miesto	

2005 / 2006	Geografická olympiáda	Viktória Mezovská 5.A – 2.miesto, úspešný riešiteľ Martin Jurčík 5.B – úspešný riešiteľ Juraj Smolár 7.A – úspešný riešiteľ Veronika Čižmáriková 7.A – úspešný riešiteľ
	Pytagoriáda	Anetka Ďuricová 3.A – úspešný riešiteľ Mária Nahalková 7.A – úspešný riešiteľ
	Matematická olympiáda	Monika Ivanová 7.A – úspešný riešiteľ
	ZUČ	Mária Nahalková 7.A – 2. miesto – populárna pieseň TS Mambo – miesto – nefolklorný tanec
	Slávik Slovenska	Petra Kondulová 5.A – 2.miesto
2004 / 2005	Pytagoriáda	Lucia Ivanová 4.A – úspešný riešiteľ
	Hliadky mladých zdravotníkov I- 3. miesto	
2002 / 2003	Geografická olympiáda	Zuzana Paračková 8. – úspešný riešiteľ
	Pytagoriáda	Katarína Prašková 7.A – úspešný riešiteľ
2001 / 2002	ZUČ	Marcel Kondula 8.A – 3. miesto – ľudový spev
	Hliadky mladých zdravotníkov I – 2. miesto	
	Požiarňa ochrana očami detí – literárna súťaž:	Silvia Smolárová 9.A - 1. miesto Stanislava Sedláková 8.A – 2. miesto Barbora Kondulová 9.A – 3. miesto
	Prednes nemeckej poézie	Lenka Janíková 9.A – 1. miesto

2000 / 2001	Geografická olympiáda	Jana Matejková 6.A – úspešný riešiteľ
	Požiarňa ochrana očami detí – literárna súťaž	Veronika Smolárová 8.A – 1. miesto Barbora Kondulová 8.A – 2. miesto Silvia Smolárová 8.A – 3. miesto
1999 / 2000	Geografická olympiáda	Jana MATEJKOVÁ 5.A – úspešný riešiteľ Matej Kováč 6.A – úspešný riešiteľ František Dunajský 7.A – úspešný riešiteľ
	Matematická olympiáda	Silvia Smolárová 7.A – úspešný riešiteľ

Vydala: ZŠ s MŠ Liptovská Teplička

Zostavili: Mgr. Valéria Černožorská, Mgr. František Bardy

Grafická úprava:

Tlač: Popradská tlačiareň a vydavateľstvo, Poprad 2008